15. JULIJ 1962

LETO IX. — ŠT. 4

CINKARNAR

GLASILO DELAVSKEGA KOLEKTIVA CINKARNE CELJE

Izdaja Cinkarna, metalurško-kemična industrija, Celje. Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik Herbert Savodnik. Glasilo izhaja vsakega 15. v mesecu. Prispevke sprejemamo do 25. v mesecu. Rokopisov in slik ne vračamo. Naslov: Uredništvo glasila »Cinkarnar«, Cinkarna, Celje Tel. 39-81/216 Naklada 2100 izvodov. Tisk in klišeji ČP »Celjski tisk« Celje.

IZPOLNILI SMO OBVEZNOSTI

do družbe (52,83 %)

Naših potreb nismo zadovoljili (-1,67 %)

Polletje je minilo, minilo je obdobje, ki nam dovoljuje, da vsaj približno ocenimo naš položaj, da pregledamo dosedanje uspehe in možnosti, če bomo uspeli do konca leta uresničiti naše načrte.

Ob polletju izkazuje uspeh naše proizvodnje 52,83 % uresničenje polletnega načrta. Za 2,83 % smo torej naš načrt presegli. Ta uspeh je sicer lep in nas pred družbo povsem opravičuje. Vendar če upoštevamo, da smo zase določili za 9 % večji načrt, ne moremo biti zadovoljni.

ZAKAJ 9 % VEČ?

Prav dobro vemo, da so stroški proizvodnje mnogih naših proizvodov letos večji, kakor so bili lani. Cink, na primer, prodajamo po 150,000.000 dinarjev, a stroški proizvodnje so 153,000.000 dinarjev. Tako bomo samo pri cinku — v kolikor ne bo uspelo popraviti prodajnih cen — izgubili 36,000.000 dinarjev. Povečanje prometnega davka od 12 na 20 %, povečana stopnja splošnega prometnega davka od 0,5 na 1 %, povečani stroški za tovornine in ne nazadnje še nižje cene, ki jih dosezamo pri izvozu, nam znatno manjšajo skupno vsoto denarnih sredstev.

Poleg tega moramo upoštevati, da bomo smeli letos rokovati samo s tistim denarjem, ki ga bodo naši kupci nakazali za prodane proizvode. Vedeti moramo, da bo zaradi novih določil Zakona o socialnem zavarovanju, tudi prispevek za socialno zavarovanje letos večji in da ni izključeno, da nas zatečejo še kakšni nepredvideni zastoji v proizvodnji, ki bodo zmanjšali možnost celotnega uspeha.

Zavoljo vsega tega smo se že v začetku leta odločili, da bomo skušali letošnji proizvodni načrt povečati za 9 %, ker bi tako približno pokrili razločke med potrebami in nujnostjo. Vedeti moramo zato, da bomo mogli letos ohraniti lansko povprečje osebnih dohodkov samo v primeru, če bomo pokrili razločke, ki jih nakazujejo določene spremembe, to je v primeru, če bomo presegli naš načrt za 9 %, če bomo uspeli naše proizvode prodati po ustreznih cenah, če nam bodo kupci tudi vse plačali, kar jim bomo prodali in — če ne bomo presegli odstotka bolezenskih dopustov, ki nam ga kot povprečje dovoljuje Zavod za socialno zavarovanje.

Obveznosti do družbe, ki smo jih določili z družbenim načrtom proizvodnje za leto 1962, smo torej izpolnili. Še več, presegli smo jih za 2,83 %. Toda naše lastne potrebe nismo zadovoljili. Če bi jo bili hoteli, bi moralo uresničenje proizvodnje ob polletju pokazati 54,50 %. To pomeni, da smo za 1,67 % pod določenim uspehom, da že zategadelj lahko računamo na osebne dohodke, ki bodo za 1,67 % manjši od lanskih. Če k temu prištejemo še vse drugo, kar vpliva na zmanjševanje naših denarnih sredstev, kaže, da bomo morali letos naše osebne dohodke znižati še za kakšen odstotek. Toda točno bomo vedeli to šele čez mesec dni, a prav je in pametno, če že zdaj s tem računamo.

KAKO SMO DELALI V PRVEM POLLETJU?

Številke kažejo, da smo bili v januarju in februarju še precej leni, saj smo bili za 0,35 oziroma 0,16 % pod družbenim načrtom. Zatem smo se začeli vzpenjati: marca smo presegli družbeni načrt za 0,04 %, aprila za 1,21 %, maja za 2,25 % in ob polletju za 2,83 %.

Tudi posamezni obrati uspevajo v sorazmerju s temi številkami. Polletni načrt so uresničili: metalurški obrati z 49,82 %, anorganska kemija Celje 55,96 %, anorganska kemija Mozirje 63,62 %, anorganska kemija skupaj 56,52 % organska kemija v Celju (OOB) pa z 58,78 %.

Če zdaj primerjamo še porast proizvodnje s polletjem 1961, ugotovimo, da so metalurški obrati povečali proizvodnjo za 2,86 %, anorganska kemija Celje za 17,16 %, anorganska kemija Mozirje za 21,17 %, anorganska kemija skupaj za 17,48 %, obrat organskih barvil za 3,81 % in podjetje skupaj za 6,97 %.

Proizvodnja vsekakor narašča. Dosezamo uspehe, ki so za naše iztrošene naprave naravnost neverjetni, a vendar nas tarejo skrbi, ki jih imamo na tržišču in morali bomo z veliko voljo v boj, če bomo hoteli zdržati in uresničiti, kar smo si določili.

Draga tovarišica predsednica!

Naš kolektiv je z odobravanjem sprejel vest, da so Vas na zadnjem zasedanju Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije izvolili za predsednico Skupščine in Vam ob izvolitvi iskreno čestitamo.

Hkrati s čestitko izražamo popolno zaupanje v Vas, kar je v sedanjem položaju tako potrebno in nujno. Mi se zavedamo vse resnosti položaja, ki se je v njem znašlo naše gospodarstvo, toda ne glede na napore, ki so očitno pred nami, smo prepričani, da bomo vse nevšečnosti premagali in pogumno nadaljevali pot, ki smo jo začeli že pred leti.

Naš kolektiv se je zadnje mesece še ostreje spoprijel s proizvodnimi vprašanji, kakor kdajkoli poprej, nikogar ni pri nas, ki se ne bi zavedal, da je samo večja, cenejša in bolj kakovostna proizvodnja naša edina rešitev in prepričani smo, da ne bomo razočarali skupnosti, ki v njej živimo.

Z zaupanjem in vero gledamo v prihodnost, ki bo morala nujno pokazati uspehe naših prizadevanj in zato pričakujemo, da bo tudi naše medsebojno zaupanje in popolna doslednost samo v prid težnjam delovnih ljudi v Jugoslaviji, da si zagotovimo čvrste temelje socialistične domovine.

Želimo Vam zares tovariški

srečno!

Predsednik odbora sindikalnih podružnic Franc POKLŠEK

Predsednik delavskega sveta Jože NARAKS

Dragi tovarišici,

Najlepše se zahvaljujem za vaše čestitke in vam želim polnega uspeha v vašem napornem delu.

Vida Tomšič

Koliko delavcev čaka na tehnično šolo v Cinkarni

Odkar je delavski svet podjetja decembra lani sklenil, da bomo v podjetju ustanovili oddelka za kemijo in metalurgijo Srednje tehnične šole, se resno pripravljamo, da bomo ta sklep uresničili. Delavski svet je sklenil, da bomo odprli ta dva oddelka v podjetju zategadelj, ker bomo v prihodnje potrebovali večje število srednjega strokovnega kadra, kolikor nam ga redne šole ne bi mogle dati.

Na razpis za vpis v Srednjo tehnično šolo za odrasle se je priglasilo nad 80 kandidatov. To število se je v teku pripravljalnega tečaja zmanjšalo, tako da je sprejemni izpit opravilo samo 25 kandidatov. Nekaj delavcev je imelo zadostno izobrazbo, ki jim dovoljuje vpis, ne da bi morali opravljati sprejemni izpit, in tako je trenutno število vpisanih na oddelku za metalurgijo 22 in na oddelku za kemijo 11.

V podjetju so nekateri še vedno v dvomih, če bomo zares imeli Tehnično šolo, ali je ne bo. Zatorej lahko povemo, da pravkar izdelujemo učne načrte za oba oddelka, predmetnike smo že poslali v Ljubljano, kjer jih proučuje zdaj šolski odbor, ki jih bo po razpravi in morebitnih dopolnilih tudi potrdil. Pouk na obeh oddelkih bo začel letos jeseni — z novim šolskim letom.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Na polletnem plenumu

so razpravljali o delu LMS

Tovariš Vili Skrt, predsednik Tovarniškega komiteja LMS Cinkarne, poroča o delu mladinske organizacije na polletnem plenumu. Mimo njega je na tem plenumu poročal še tovariš Janez Mirnik. Zatem so mladinci razpravljali, zakaj se mladina tako slabo vključuje v dejavnost. Podrobnosti s tega plenuma bomo opisali v prihodnji številki

NOV STROKOVNI SVET

S pretekom mandatne dobe prejšnjega delavskega sveta, je poteklo tudi obdobje dosedanjega strokovnega sveta pri centru za izobraževanje delavcev. Na predlog kadrovskega sektorja je zdaj delavski svet imenoval nov strokovni svet. V novem strokovnem svetu so tovariši Jože Naraks, ing. Miloš Rant, Zlatko Lukašček, ing. Milica Šopar, Janez Mirnik, Vlado Zajc, Franc Tovornik in Bojan Horvat.

VSEM DELAVCEM, OBČANOM IN DRŽAVLJANOM ČESTITAMO ZA OBČINSKI PRAZNIK MESTA CELJA IN ZA DAN VSTAJE!

AKTIV DRUŽBENIH ORGANIZACIJ CINKARNA CELJE IN UREDNIŠTVO

STROŠKI SOCIALNEGA ZAVAROVANJA

Kdo plačuje naše zdravljenje?

IZŠEL JE NOV ZAKON O SOCIALNEM ZAVAROVANJU. RAZLAGO O RAZLOČKIH MED DOSEDANJIM IN NOVIM ZAKONOM BOMO OBJAVILI V PRIHODNJI ŠTEVILKI, KO BODO NEKATERE TOČKE NOVEGA ZAKONA ŽE BOLJ RAZJASNJENE, TOKRAT PA OBJAVLJAMO NEKAJ ŠTEVILK, KI NAM NAREKUJEJO VELIKO SKRB, DA NE BOMO TROŠILI PREVEČ DENARJA ZA ZDRAVJE, KI JE V RESNICI ŽE SAMO NA SEBI NAJBOLJ DRAGOCENO.

Navidezno si sicer nasprotuje trditev, da bi bila lahko denarna sredstva kdaj odvečna za najdragocenejše v življenju — za zdravje. Toda prav dejstvo, da je zdravje za nas vse najbolj dragoceno, nas mora opozarjati na resnost, kajti te dragocenosti smo torej vsi upravičeni v enaki meri.

V preteklosti pa smo mogli zapažati, da so nekateri posamezniki netovariško izkoriščali naše skupne pravice, češ saj ne plačamo zdravljenja sami, plačajo nam ga...

Da, ko začnemo natanko razmišljati, kdo plačuje naše zdravljenje, lahko zaključimo, da vendarle plačujemo naše zdravljenje sami. Vsakdo izmed nas prispeva v sklad za socialno zavarovanje 22 % od bruto osebnih dohodkov in še 2 % dopolnilnega prispevka, prav tako od bruto osebnih dohodkov. Skupaj prispeva vsak torej 24 %.

Tako se sicer v skladu socialnega zavarovanja nabirajo kar lepa denarna sredstva, ki so potem na razpolago nam vsem, ker tudi vsi v sklad prispevamo. Toda vsi dobro vemo, da nekateri izmed nas več let sploh nismo bili bolni, da smo nekateri izkoristili naš lastni prispevek samo delno, medtem ko so naši tovariši (spet samo nekateri!) bolni ob vsakem najmanjšem razlogu, ki ga odkrijejo in štejejo za opravičilo, da se oglasijo pri zdravniku. Takšni bolniki, ki čestokrat sploh niso bolniki, črpajo iz naših skupnih sredstev levji delež, in prav lahko se primeri, da potem za tiste, ki so zares oboleli, ne bi ostalo nič več denarja za zdravljenje.

Zdravje je drago, najbolj dragoceno! Zato je razumljivo, da je tudi zdravljenje drago, morda najdražje. Tudi tu moramo sicer priznati, da je marsikdaj zdravljenje pretirano drago, da marsikje zdravstvene ustanove kupujejo aparature, ki so odvečne, a stanejo veliko denarja, da si marsikje zdravstveni delavci delijo osebne dohodke, ki so pretirano visoki. Vendar ta vprašanja moramo reševati skupno in organi družbene kontrole so tudi v teh primerih določili meje in uvedli najstrožjo kontrolo.

(Nadaljevanje na 7. strani)

Kdo bo uporabljal denar?

Že nekaj časa je minilo od sestanka aktiva družbenih organizacij v Cinkarni, kjer so razpravljali o razdelitvi sredstev iz dotacije, ki jo je dobil sindikat.

Sindikat je dobil letos precej visoko dotacijo 10 in pol milijonov dinarjev. Seveda tega denarja ne bo uporabljala sindikalna organizacija sama, temveč ga bodo uporabljale vse družbene organizacije v podjetju. V glavnem so sredstva razdeljena za politično-ideološko in kulturno prosvetno izobraževanje (1.050.000 dinarjev), za regrese delavcem v času dopustov (4,500.000), za izlete (2,640.000), za družabništvo 960.000, svobodne aktivnosti (700.000) in za dotacije članom kolektiva in družbenim organizacijam (550.000).

Vsa sredstva so posameznim dejavnostim razdeljena z določenim namenom in nobena dejavnost ne bo smela preseči vsote, ki ji je določena, niti ne bo mogla uporabiti denarja za druge namene. Za politično izobraževanje so bila poprej sredstva v skladu za izobraževanje, zdaj pa jih bomo koristili iz skupnega sklada pri sindikatu. Namenjena so zato za nakup razne potrebne literature in za organizacijo predavanj, seminarjev in podobno. V sredstvih za kulturno-prosvetno dejavnost so vključena sredstva za domačo aktivnost in za stroške gostovanj raznih kulturnih skupin.

Za rekreacijo je določena precej visoka vsota, vendar z računom, da bodo regresi znašali 30 % dnevnega penziona za posameznega dopustnika, četudi smo interno razdelili regresno lestvico na osnovi povprečnih osebnih dohodkov. Izletništvo ima sredstva odobrena na osnovi izletov in sicer računamo vsak izlet do 300 kilometrov. Aktiv žena ima odobrena 2 izleta, Zveza borcev 2, Planinska sekcija 3, Športne sekcije 5, organizacija LMS 8 in 18 splošnih izletov. Organizacije smejo sicer več izletov združiti v enega in potem izkoristiti toliko več kilometrov za en sam izlet. Tudi posamezni obrati smejo organizirati samostojne izlete, vendar jih morajo javno objaviti in če se potem prijavi dovolj članov kolektiva, šteje takšen izlet v skupino splošnih izletov.

Svobodne aktivnosti bodo koristile sredstva za izpopolnitev rekvizitov in opreme, seveda pa bodo morale stroške in potrebe za svojo dejavnost dokazati v okviru referata za športno dejavnost, ki deluje v okviru Komisije za rekreacijo pri Osrednjem odboru sindikalnih podružnic. V tem referatu so zastopniki vseh svobodnih aktivnosti, referat sam pa bo izdelal v prihodnjih dneh točne načrte, ki bodo potem tudi opravičili koriščenje sredstev.

Denarna sredstva so sicer razdeljena, vendar obstaja še vedno možnost, da nekatere sekcije ali dejavnosti še letos ne bodo zaživele, kakor niso niti lani, in v tem primeru bomo seveda prenesli sredstva, ki so določena nedejavnim sekcijam, drugim, ki bodo bolj aktivne in bodo denar tudi potrebovale in ga koristno uporabile.

Zavarovanje nepremičnin

Delavski svet je sklenil, da v prihodnje podjetje ne bo več odobrilo kredita nikomur, ki ne bi imel potrdila o zavarovanju nepremičnin. V tem smislu se bodo popravile tudi pogodbe za kredite z vsemi tistimi prosivci, ki doslej še niso predložili potrdila, da imajo neprimičnine, ki so njihova last in so tudi zavarovane. Ta sklep je nujno potreben, ker bi mogli sicer ob kakršnikoli nesreči izgubiti precejšnja denarna sredstva, a nam je v sedanjem položaju vsak dinar nadvse potreben.

Izvleček iz razprave

o verifikaciji strokovnih šol

Svet LRS za strokovno izobraževanje je na svojih sejah januarja, marca in aprila letos razpravljal o vlogi in pomenu verifikacije strokovnih šol. Svet meni, da z uvedbo verifikacije tako globoko posegamo v celoten vzgojno izobraževalni sistem, da je treba pred dokončnim sprejetjem potrebnih predpisov organizirati široko javno razpravo o teh problemih in tako seznaniti vse zainteresirane gospodarske in družbene činitelje z vsebino te problematike. Hitri gospodarski in družbeni razvoj je bil osnova za uvajanje novega gospodarskega sistema, ki omogoča še hitrejši razvoj, ob tem pa v skladu z napredkom znanosti in tehnike še hitrejšo rast delovnih sposobnosti proizvajavcev, višjo kakovost in večje število strokovnjakov. Obstoječa mreža poklicnih tehničnih in drugih šol za gospodarstvo in za družbene službe ne zadostuje, zaradi česar prihaja do nesmotrnega odliva mladine v gimnazijo. Ta problem bo še večji v prihodnjih letih, ker število mladine z dokončano osnovno šolo nenehoma narašča. Že sedaj lahko ugotovimo precejšnje nesorazmerje v strukturi strokovnih kadrov.

Vzgojno izobraževalni sistem bo moral biti v prihodnje vsebinsko, pedagoško in gospodarsko pozitiven odraz naših globokih družbenih in gospodarskih sprememb. Omogočati mora vsakemu državljanu, da se vzgaja in da si pridobi ustrezno izobrazbo ter usposobljenost za opravljanje svojih dolžnosti v poklicu, zakaj le vsestransko izobražen proizvajavec bo lahko prevzemal in uspešno opravljal naloge upravljavca. Da bo strokovno izobraževanje funkcionalno povezano s potrebami gospodarskih organizacij in družbenih služb, je treba izobraževalni proces vsebinsko in organizacijsko prilagoditi strokovnemu kadru, kakršen je potreben.

Organi družbenega samoupravljanja morajo ugotoviti svoje sedanje in prihodje potrebe po kadrih in na tej osnovi izoblikovati svojo kadrovsko politiko. Za smotrno realizacijo kadrovske politike naj posvetijo vso pozornost razvoju kadrovske službe.

Splošno mnenje je, da mora sistem strokovnega izobraževanja temeljiti na znanju, ki ga daje osemletna osnovna šola.

Uresničitev vzgojnih in izobraževalnih smotrov terja, da različne izobraževalne oblike do delovnega mesta povežemo v sistem družbeno enakovrednih ustanov ali izobraževalnih centrov in drugih oblik strokovnega izobraževanja v podjetjih do poklicnih, tehničnih in drugih šol za gospodarstvo. Izobraževalni centri v podjetjih morajo biti tisti, ki bodo usposabljali delavce za delovno mesto, prilagajali in dopolnjevali njihovo znanje in pripravljali kader za študij na drugih ustanovah, ki izobražujejo kader za potrebe gospodarstva.

Strokovni kader, ki mora obvladati teoretična in praktična znanja, kakršna so potrebna za poklic, v katerem mora na osnovi danih načrtov in poznavanja tehnoloških procesov samostojno zbirati delovne metode in določati delovne postopke, naj se izobražujejo v poklicnih šolah.

Strokovni kader, ki zaradi svoje širše tehnične kulture in poglobljenega teoretičnega znaja sodeluje na eni strani z delavci v obratu, na drugi strani pa z inženirji, naj izobražujejo tehnične šole.

S posvetovanja o verifikaciji strokovnega šolstva, ki sta se ga udeležila tovariš Karlo Sagadin, direktor kadrovskega sektorja, in tovariš Zdravko Brdnik, šef centra za izobraževanje (v tretji vrsti, skrajno desno)

V visokošolskih zavodih, ki izobražujejo strokovni in znanstveni kader do najvišjih možnosti, naj že dosedanja reforma in prizadevanja še poglobijo in izobraževalna vsebina prilagodi potrebam gospodarstva.

V celotnem sistemu strokovnih šol je treba uveljaviti načelo zaključenosti in sestavljati učne programe na osnovi zahtev po praktičnem in teoretičnem znanju določene vrste.

Reforma dosedanjih vajenskih in industrijskih in drugih šol s praktičnim poukom ima globok vsebinski pomen. Doslej so šole s praktičnim poukom in vajenske šole vzgajale tako imenovane kvalificirane delavce. Stopnje kvalifikacij, ki se družbeno priznavajo po še obstoječih predpisih, pomenijo v bistvu stopnjo strokovne usposobljenosti, ki pa jih ni mogoče ugotavljati v šolah, temveč je to lahko stvar gospodarskih organizacij in družbenih služb samih.

Bistvo verifikacije je torej v tem, da daje družbeno priznanje samo določeni vrsti strokovne izobrazbe. V poklicnih šolah se bodo torej izobraževali samo poklici širokega profila.

Izobraževalni centri v posameznih gospodarskih organizacijah bodo ob reformi strokovnega šolstva nasploh postali še močnejši izobraževalni činitelj v okviru gospodarskih organizacij. Za razliko od strokovnih šol bodo izobraževalni centri izobraževali delavce za delovno mesto in za tiste poklice, ki jih ne izobražujejo strokovne šole, to je poklice ožjega profila.

Dvakrat 100 tisoč...

Že nekaj časa sem vedel, da je naš Jože že v drugo prevozil sto tisoč kilometrov. Verjetno vemo vsi, da podjetja voznikom, ki prevozijo 100.000 km, ne da bi pri tem imeli kakšno večjo okvaro, dajejo značko in diplomo.

Naš voznik osebnega voza Mercedes S-190, Jože Leskovšek, je s tem vozom že drugič dosegel sto tisoč kilometrov. Prvič je to dosegel z vozom Fiat-1400. Ta voz je Jože prevzel 15. junija 1959 in je z njim vozil dobro leto, ne da bi imel kakšno resnejšo okvaro. Oktobra 1960 je s Fiatom dosegel 100.000 kilometrov. Takrat mu je podjetje »Zastava« v Kragujevcu podelila diplomo in značko za prevoženih sto tisoč kilometrov brez okvare, a podjetje ga je za uspeh nagradilo s 30.000 dinarji.

Dne 19. maja letos pa je Jože vnovič dosegel podoben uspeh. Tokrat z Mercedesom S-190, ki ga je vozil neprekinjeno od 7. januarja 1961. Devetnajstega maja letos se je Jože vrnil iz Ljubljane in ko je postavil vozilo v garažo, je števec kazal natanko 100.000 kilometrov. To je bilo vsekakor precej nenavadno doživetje, saj števec v garaži redkokdaj pokaže okrogle številke — posebej pa še tako okrogle.

Tudi z Mercedesom Jože ni imel nobenih okvar in zategadelj bo tudi to podjetje podelilo tovarišu Leskovšku diplomo in značko. Podjetje Fiat mu je takrat podarilo tudi ročno uro. Mercedes je do nedavnega za takšne uspehe tudi delil zlate ročne ure. Morda jo bo dobil tudi naš Jože. Prav verjetno pa ga bo za ta uspeh nagradilo tudi podjetje, saj to ni mala reč, če nekdo prevozi sto tisoč kilometrov, ne da bi bilo potrebno na vozilu opravljati kakšna večja popravila.

Šofer osebnega avtomobila, Jože Leskovšek, v svojem 100.000-kilometrskem Marcedesu S-190

Ko sem iskal Jožeta, da bi ga povprašal, kako mu je uspelo že v drugo uspeti s tolikimi kilometri, sem skoraj sam pretekel tudi polnih sto tisoč kilometrov, da sem ga ujel. Na vprašanje, kako mu je to uspelo, se je dobrodušno nasmehnil in dejal: »Tako je pač, vozilo je treba redno in pravilno vzdrževati!«

Jože je šofer že od leta 1930 in odtlej ni imel nobene resne nesreče niti nezgode. Hotel sem zvedeti tudi kaj o »šoferski smoli«, a mi ni uspelo. Vse kaže, da se našega Jožeta ni držala...

UO jih je poklical na zagovor

Razpravljali so o eni dnevnici za tujino. Zadeva je bila že zastarela in vredna komaj 45 DM. Kdo bi le mislil na te malenkosti, kdo bi se sploh spomnil nanje, če ne bi bilo kontrole družbenega knjigovodstva Narodne banke!

Nekdo je lani junija potoval v tujino. Ni važno kdo, kajti bilo jih je toliko, da je kontrola Narodne banke v zapisniku ugotovila: »Zavoljo številnih potovanj v tujino, je komisija pregledala samo nekatera...« Toda med njimi je našla primer, ko je nekomu UO dovolil štiridnevni obisk neke razstave v tujini, a določeni je ostal — sicer zares službeno in z dovoljenjem direktorja — v tujini pet dni. Za pet dni mu je računovodstvo tudi obračunalo dnevnice.

To pa ni mogoče, kajti dnevnice za potovanja v tujino sme računovodstvo zaračunati samo za toliko dni, kolikor jih je odobril upravni odbor. Komisija družbenega knjigovodstva NB je zategadelj zahtevala, da zdajšnji UO naknadno odobri en dan službenega potovanja.

Upravni odbor je bil v zadregi. Potovanja ni odobril on, niti ne UO pred njim, temveč še takratni pred prejšnjim. Tudi takratnega direktorja ni več v podjetju, da bi zadevo pojasnil. Kako zdaj? Odločili so se, da pokličejo na sejo delavce iz računovodstva, ki so zadevo reševali. Direktor računovodstva in šef likvidature sta zadevo pojasnila in šele zdaj je bil naš novi upravni odbor pripravljen, da o njej razpravlja.

Ugotovili so, da je bilo podaljšanje službenega potovanja zares upravičeno in zato odobrili, da se podaljša za en dan in že izplačana dnevnica prizna. Hkrati pa je upravni odbor kritiziral delo finančnega sektorja, češ, da ne bi smel obračunati dnevnice, dokler UO ne bi potrdil tega podaljška in da se v prihodnje podobni primeri ne smejo ponavljati, sicer bodo morali krivci sami poravnati stroške, ki bi s takim poslovanjem nastali.

Vse skupaj je sicer malenkost, a upravni odbor je prav v tej malenkosti dokazal, da bo v sedanjem odločilnem času varčevanja izpolnil zaupanje kolektiva.

KOLIKO DELAVCEV ČAKA NA TEHNIČNO ŠOLO

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ob tej priložnosti vabimo vse tiste tovariše, ki bi jim bila tehnična izobrazba na delovnem mestu nujno potrebna, da se prijavijo za šolo. Verjetno vas je še mnogo, ki bi se radi šolali, pa doslej v resničnost te možnosti niste verjeli, v kolikor pa je še kdo, ki nima dovolj osnovne izobrazbe za vpis v srednjo tehnično šolo, bomo prav lahko uredili še naknadne sprejemne izpite.

Svet LRS za strokovno izobraževanje je s svojim odprtim pismom gospodarskim organizacijam poudaril, kako pomembno je pridobivanje kadrov v samih gospodarskih organizacijah in zato je dolžnost podjetij, da organizirajo izobraževanje za svoje kadre.

SEJE UPRAVNIH ORGANOV

KDO SE NE UDELEŽUJE?

Kolektiv je izvolil člane upravnih organov podjetja in povsem pravilno je, da vsi člani kolektiva vedo, kako se izvoljenci udeležujejo zasedanj.

1. redne seje delavskega sveta podjetja, dne 21. 6. 1962, se niso udeležili: Jurij Stubičar, Rudi Mraz, Štefan Hokman, Ivan Amon, Franc Hohnjec, Marjana Mirnik, Mimi Ostruh, Jože Slatinšek, ing. Jožica Farčnik, Ludvik Gregorič, Ivan Planinc in Maks Polenik. Manjkalo je 12 članov.

2. redne seje delavskega sveta podjetja, dne 25. maja 1962, se niso udeležili: Rudi Mraz, Ivan Utrankar, Rudi Krajnc, Franc Šolar, Ignac Kramar, Anton Ivezič, Jože Jančič, Jože Goršek, Fric Kolšek, Josip Hohnjec, Ivan Amon, Maks Pečnik, Ivan Krkalo, Rudi Fajs, Mimi Ostruh, Ludvik Gregorič, Alojz Potočnik, Stanko Korošec, Ivan Planinc in Jože Laščak. Manjkalo je 20 članov.

3. redne seje delavskega sveta podjetja, dne 21. junija, 1962, se niso udeležili: Ivan Utrankar, Franc Šolar, Ignac Kramar, Anton Ivezič, Fric Kolšek, Štefan Hokman, Rudi Skočaj, Franc Bricman, Ivan Rabuzin, Rudi Fajs, Marjana Mirnik, Vera Povalej, Milan Jager, Ivan Fegeš, Stane Leskovšek, Rudi Krajnc I., Ivan Hrovatič, Jože Slatinšek, Janko Ločičnik, Maks Košič, Jože Krajnik, Edo Jurhar, ing. Jožica Farčnik, Ludvik Gregorič, Stanko Korošec, Ivan Planinc, Jože Laščak in Maks Polenik. Manjkalo je 28 članov.

1. redne seje upravnega odbora podjetja, dne 18. maja 1962, se niso udeležili: Franc Grabar; Ladislav Pajk, ing. Kosenka Praznik, Ivan Vičič. Manjkali so štirje člani.

2. redne seje upravnega odbora podjetja, dne 29. maja 1962, so se udeležili vsi člani.

3. redne seje upravnega odbora podjetja, dne 4. julija 1962, se nista udeležila Vili Skrt in Jože Ljubič.

4. redne seje upravnega odbora podjetja, dne 11. junija 1962, se ni udeležil Franc Bricman.

Kakor vidimo, se člani upravnega odbora udeležujejo zasedanj bolj vestno kot člani delavskega sveta podjetja. Kje so razlogi za tako slabo udeležbo na sejah delavskega sveta? Člani delavskega sveta, ki se ne udeležujete zasedanj, se mar ne zavedate, da s svojo odsotnostjo zavirate delo delavskega sveta in pobijate voljo tistim članom, ki se redno udeležujejo zasedanj?

Če bi na zadnjem zasedanju delavskega sveta izostal samo še en član, bi bilo zasedanje nesklepčno in bi morali tovariši, ki so prišli, oditi domov. In če pomislimo, da so med njimi takšni, ki delajo v nočni izmeni in niso iz Celja... Toda ne samo to, da je takšen odnos do zasedanj dokaz popolnega netovarištva, to je hkrati dokaz, da se izbrani člani ne zavedajo svoje odgovornosti za uspeh podjetja, saj v primeru, ko je treba zaradi nesklepčnosti sejo preložiti, prelagamo tudi probleme, ki bi znali postati za nas usodni, če jih ne bi pravočasno rešili.

Seveda je med odsotnimi nekaj takšnih, ki so izostali opravičeno, pretežna večina pa vsekakor ni bila opravičeno odsotna. Člani delavskega sveta in upravnega odbora, zavedajte se, da vas je izvolil kolektiv, ki vam zaupa in želi, da zastopate njegovo stališče. Kako se boste zagovarjali, če bodo tovariši izgubili zaupanje v vas?

V prihodnje bomo redno poimenično navajali, kdo se kakšne seje ne udeleži. Hkrati pozivamo vse člane upravnih organov, da v našem glasilu opravičijo svoje izostanke, če menijo, da jim po krivici očitamo, da se zasedanj ne udeležujejo!

Koristni predlogi

KAKŠEN JE ODZIV NA RAZPIS NAGRADNEGA NATEČAJA IN KAJ PREDLAGAJO NAŠI DELAVCI

UO podjetja je na svoji seji, dne 29. maja 1962 razpisal nagradni natečaj za racionalizacije, izboljšave in zamisli, ki bi pospešile mehanizacjo na najbolj težkih delovnih mestih v naši tovarni. Kot mesec te akcije je bil določen čas od 15. VI.—15. VII. 1962. Ta čas se je smatral tudi kot čas sprejemanja teh predlogov, izboljšav, zamisli in podobnega. Toda že nekaj dni po seji UO se je pri tajniku ocenjevalne komisije oglasil prvi delavec s svojim napisanim predlogom. Za njim je še istega dne prinesel predlog drugi, dva dni zatem tretji, tako da je do objave nagradnega natečaja v našem časopisu, bilo zbranih že 15 predlogov.

KAJ PREDLAGAJO NAŠI SODELAVCI?

Prvi predlog je prinesel delavec iz keramike. On predlaga, da se zgradi pri že obstoječih silosih za šamot še en silos, iz katerega bi se polnili vozički. Zakaj, piše dalje, moramo polniti vozičke ročno z lopatami, če bi se to polnjenje lahko opravilo preko silosa z že obstoječim žerjavom. Nadalje omenja, kakšne bi bile koristi tega silosa. Ročno nakladanje šamota v vozičke bi odpadlo, efekt dela bi se enkratno povečal, količina in škodljivost raztrošenega šamotnega prahu bi se zmanjšala in tudi kvaliteta materiala bi se zboljšala, ker bi šamot ostajal bolj čist kot sedaj.

PREVEČ MOJSTROV

Drugi predlog je prinesel delavec iz topilnice. V svojem predlogu pravi, da je prepričan, da v topilnici zjutraj, ko je manever, niso potrebni 3 mojstri, kakor tudi ni potreben vodja čistilne skupine. On predlaga, da naj odpadeta en mojster in vodja čistilne skupine, ker smatra, da sta zjutraj pri manevru dovolj dva mojstra, ki bi odgovarjala vsak za 5 peči ter tudi za čistilno skupino. Na kraju ugotavlja, da bi se s tem zmanjšanjem nadzora v topilnici prihranilo 1,430.000 din na leto.

KAR 9 PREDLOGOV

Tretji, ki je prinesel predlog, je bil delavec iz organskih barvil. Ta je prinesel kar 9 napisanih predlogov. S prvim predlaga, da se naj napravi voziček v obliki okrogle železne posode, nosilnost ca. 300 kg, ki bi služil v oddelku OŽB za gnetenje tobotion črne 0 paste. Nadalje predlaga, da bi naredili sušilnico za sušenje embalaže — zabojev. V predlogu navaja, da se pasta oziroma barva, močno drži na zaboju ter vse zaboje razbijejo, ker barva noče izpasti. S sušenjem bi pa razbijanje odpadlo, ker osušena barva rada odpada. S tem bi prihranili na embalaži in barvi. Nato predlaga, da se naj v OŽB napravi drobilna naprava s hlajenjem, ki bi služila za drobljenje dinitroklorbenzola. V III. oddelku OŽB se naj pri velikem mešalnem bobnu montira sesalni ventilator, na katerem je montirana vreča, ki bi služila kot zbiravnik barvnega prahu. S tem bi se preprečilo trošenje barve po tleh in tudi ljudje bi vdihavali manj tega prahu.

Navedel sem samo 4 njegove predloge, ki pa bi verjetno, če se uresničijo, precej olajšali in zboljšali delo. Ostali njegovi predlogi so podobni spredaj omenjenim.

PREDLOGI IZ VALJARNE

Iz valjarne je bilo prinešenih več predlogov. Predlogi so različni. Z enim se predlaga, kako bi se izvedla boljša zaščita kurjača rafinačne peči, ko vlaga bloke surovega cinka v peč in pri tem večkrat brizgne tekoči cink iz peči. Drugi predlog pove, kako bi se olajšalo delo na mali elektro progi ter zmanjšala delovna sila od 3 na 2 delavca. V predlogu s skico navaja, da bi s postavitvijo mostička na zadnji strani valjev, odstranili težaško delo in namesto dveh bi delo z lahkoto opravljal en delavec. Nadalje navaja, da je zamisel enostavna, cenena in praktično izvedljiva.

S tretjim predlogom iz valjarne predlagajo izboljšanje naprav za dviganje mize na parnih progah. Zdaj se miza dviguje z vrvjo, ki je navita na sklopki spodnjega valja. S tem predlogom se pa predlaga, da bi na os, ki služi za dviganje mize, montirali primerno ploščato kolo, ga opremili z jekleno vrvjo, na katero bi se obesil utež. Ravno tako bi na drugem koncu osi, kjer kolo že obstaja, vstavili jekleno vrv s primerno obtežitvijo, ki pa bi se navijala v nasprotno smer itd. Na kraju navaja, da bi bili stroški preureditve mali, vendar bi odstranili nevarnost poškodbe delavca, vrv bi dalj časa trpela, odpadlo bi struženje sklopke, kjer je vrv navita in pd. S četrtim in petim predlogom iz valjarne se predlaga, da bi se za čiščenje lusk »šifra« na offset ploščah uporabljalo viseče vrtilno kolo (šmirgl šajba) ki bi bilo oblečeno v blago — filc, držna ploskev bi bila posuta s finim smirkovim prahom. Zdaj te luske odstranjujejo ročno s strgalom (šobrom).

Drugi predlog tega delavca iz valjarne je, da bi namesto škarij, ki obrezujejo pločevino, ki pride iz predvalčne proge, montirali »štanco«, ki bi stala malo naprej od izhodne strani valjev, tako, da bi plošče šle iz valjev naravnost na štanco in potem v peč, oziroma na dokončno valjanje. Ta delavec trdi, da bi se z uresničitvijo njegovega predloga zelo olajšalo delo tistim delavcem, ki obrezujejo vročo in težko pločevino. Tudi proizvodnost bi se dvignila.

VOZ ZA TEKOČI CINK

Predloge za izboljšanje dela in povečanje proizvodnje, je prinesel tudi en delavec iz cinkovega belila. S prvim predlogom predlaga, da bi se namesto cinka v trdem stanju, šaržiral v peč za proizvodnjo cinkovega belila cink v tekočem stanju. S tem, pravi, ta delavec, bi se povečala proizvodnja belila, ker se peč ne bi hladila, ampak bi pričela takoj proizvajati. Poleg tega bi prihranili retorte, ker se zdaj marsikatera poškoduje, tudi čiščenje bi bilo boljše itd. Seveda, v zvezi s tem, nadaljuje, bi se moral zgraditi tudi temu šaržiranju primeren voz s posodo, ki bi imela prostornino za 700—800 kg tekočega cinka. Voz bi moral imeti mehanizem, ki bi dvignil posodo s tekočim cinkom 1,80 m visoko ter bi se tekoči cink s pomočjo cevke šaržiral v peč. Seveda, če bi hoteli to uresničiti, bi se morala zgraditi tudi večja peč, ki bi raztopila več cinka kot sedanja, zgrajena bi pa morala biti tako, da bi bila varnejša od sedanje. Nadalje navaja, da se za pritrjevanje filtrskih vreč na komoro uporablja medeninasta žica, ki se pa zelo rada trga. Njegov predlog je, da bi namesto žice uvedli neke vrste jeklene sklopke (oklepi), ki bi verjetno veliko dalj časa držale. Ta tovariš predlaga še izboljšavo pri pakiranju belila ter izboljšavo ventilacije.

ENOVITA PIŠČAVKA

Dvajseti predlog je prinesel delavec, kurjač iz topilnice. Poleg napisanega predloga in skice je prinesel tudi v miniaturi izdelano alonžo, s piščavko, preurejeno po njegovi zamisli.

Te vrstice pišemo, ko je pretekla komaj polovica razpisanega časa. V tem času je osem tovarišev prineslo 20 predlogov, ki so več ali manj vsi sprejemljivi ter bodo, če se izvedejo in uresničijo, izboljšali in olajšali delo v obratih. Mnenja sem, da moramo te naše delavce javno pohvaliti, ker znajo na svojem delovnem mestu tudi misliti, kako bi olajšali sebi in sotovarišem delo ter omogočili, da bi lepše zaživeli.

Predloge so prinesli: Bratina Ernest, delavec v keramiki, Goljat Anton, delavec v topilnici, Isljam Mehdi, delavec v obratu organskih barvil. Lukašček Zlatko, delavec v valjarni, Šribar Karl, delavec v valjarni, Zorko Anton, delavec v cinkovem belilu, Mihevc Stanko, delavec v brusilnici — valjarna in Jančič Stane, delavec v topilnici.

D. M.

Še nekaj o koriščenju letnega dopusta

Pogled na del letoviškega kraja Žman, kjer imajo najete weekend hišice — a bodo verjetno ostale prazne...

V drugi številki našega glasila smo objavili možnosti koriščenja dopustov v raznih krajih ob morju in planinah s priloženo lestvico o regresih.

Tokrat pa je potrebno, da pišemo o tem, kdo in koliko članov našega kolektiva se je prijavilo za letni dopust v domovih, ki jih je organizirala komisija za oddih in rekreacijo pri sindikalni podružnici Cinkarne. Število prijav je vse prej, kakor razveseljivo. Kljub odgovorom na anketo v mesecu aprilu, kjer je več ko 60% odgovorov bilo za to, da poleg naših domov organiziramo še drugje možnost letovanja, bodisi v planinah ali ob morju, smo morali odpovedati zaradi premajhnega števila interesentov našo udeležbo v Bohinju in Crikvenici (Selce). V ostalih domovih je kapaciteta nepopolno izkoriščena, predvsem v Žmanu in Biogradu na morju, a tudi v Piranu.

Vprašati se moramo, kje je razlog maloštevilnih prijav za letovanje. Je tu res samo finančno vprašanje? Mora za zdravje in rekreacijo skrbeti samo družba, posameznik pa k temu ne bi ničesar prispeval? So sindikalni pododbori pravilno razlagali svojim članom lestvico regresov? Saj je bil primer, ko se delavka našega kolektiva ni prijavila za dopust, češ da si s 100 din regresa tega ne more privoščiti, v resnici pa bi ji pripadal regres v višini 500 din na osebo.

Kaj naša mladina, predvsem pa tovarniški aktiv LMS, o dopustih sploh ni razpravljal? Od sedanjih 112 prijavljenih članov kolektiva so samo štirje mladinci. Mar nima ravno mladina, ki šteje v našem kolektivu nad 250 članov, najlepše možnosti za letovanje, kajti pri članih z družino je še vedno precej razumljivih razlogov, da ne koristijo dopust na morju ali v planinah.

Ravno tako je vredna graje izmišljena izjava nekega člana kolektiva, v katerega imajo delavci precejšnje zaupanje, o kačah in podganah ter ostalih težavah v enem izmed letovišč, ko pa se sam v to ni prepričal in je to vse samo na osnovi govoric »baba rekla, baba djala«. Taki odboru za rekreacijo in oddih, namesto da bi mu pomagali, mečejo polena pod noge.

Najdejo se tudi taki, ki zvračajó krivdo za malo prijavo dopustov na račun letošnjega sistema regresov. To so predvsem tisti, katerih regres zaradi njihovih prejemkov znaša le 50 do 100 din na osebo. Če pa pogledamo, da je pri tem njihov zaslužek na člana družine nad 25.000 din, lahko trdimo, da njihov dopust res ni odvisen od višine regresa, ki mu pripada. Narobe pa smo dosegli menda prvič v obdobju regresov, da se je razmerje koriščenja dopustov med delavci in uslužbenci pokazalo v korist delavcev. Letos je to razmerje 58:42 %, medtem ko je bilo še lani 16:84 %. V teh razmerjih niso upoštevani člani kolektiva, ki so brezplačno letovali na osnovi priporočila sindikata ali socialne komisije. Tokrat je pripravljenih za rekreacijo po predlogu socialne komisije 62 članov kolektiva in to delavcev, od katerih je 85 % že letovalo.

Z novim predlogom, o katerem razpravlja Izvršni svet, pa se bodo verjetno že letos regresi povišali na povprečje 500 din od sedanjega povprečja 250 din. To bo vsekakor bolj ugodno vplivalo na nadaljnje prijave za letni dopust, morda že letos, ali pa vsaj prihodnje leto.

-mik

Še dve stanovanji

Še prejšnji delavski svet je odobril nakup osmih stanovanj v skupni vrednosti 30,800.000 din, a novi delavski svet je na prvi seji odobril še nakup dveh novih stanovanj. Tako bo podjetje kupilo vsega deset stanovanj, in ne samo osem, kakor smo pisali v drugi številki našega glasila. Pet stanovanj bo trisobnih in pet dve in pol sobnih. Vseh 10 stanovanj bo stalo 40,000.000 dinarjev. Podjetje bo krilo iz lastnih sredstev 22,000.000 dinarjev, a za ostalih osemnajst milijonov smo najeli kredit iz sklada za stanovanjsko izgradnjo pri ObLO Celje. Za vsoto 13,860.000 dinarjev je odobril najetje kredita že delavski svet, ko je sklepal o nakupu osmih stanovanj, a razliko 4,140.000 dinarjev je potrdil najetje kredita delavski svet še dodatno. Kredit smo najeli za dobo dvajset let z 1 % obrestno mero.

NOVI ČLANI zdravstvenega sveta

Starim članom Zdravstvenega sveta obratne ambulante Cinkarne je potekel mandat in potrebno je bilo imenovati nove. V Zdravstveni svet imenuje delavski svet podjetja štiri člane. Lani so nas v svetu zastopali tovariši Pavle Žele, Drago Murovič, Bojan Horvat, in Ivan Lončar.

Za nove člane Zdravstvenega sveta je predlagal Odbor sindikalnih podružnic tovariše Alojza Potočnika, Pavla Želeta, Karla Macuha, Marina Botušiča in Antona Šemrova. Po krajši razpravi je delavski svet podjetja izmed njih izbral za nove člane Zdravstvenega sveta tovariše: Alojza Potočnika, Pavla Želeta, Karla Macuha in Marina Botušiča.

Novim članom Zdrastvenega sveta mora biti jasno, da je v sedanjem stanju naše zdravstvene in preventivne službe njihova naloga zelo odgovorna, saj morajo dosledno zagovarjati interese podjetja, ki nikakor ne more ob poostrenih predpisih o socialnem zavarovanju dovoljevati, da bi zdravstveno službo izkoriščali v nepotrebne namene, temveč moramo zares gledati, da bomo zdravili tiste, ki so zdravljenja potrebni, medtem ko se moramo dosledno boriti, da bomo zmanjšali število bolnikov, ki si iz dneva v dan omislijo razne bolezni, a so v resnici zdravi in bi samo radi ugodno živeli na račun kolektiva.

Mimo same skrbi za resnost in pravilno koriščenje zdravniške pomoči bodo morali novi člani Zdravstvenega sveta posredovati tudi drugotno dejavnost našega zdravniškega kadra, da namreč ne bomo ostali samo pri kurativi, temveč, da bomo prešli po podatkih, ki jih bodo nakazovali sistematični in drugi pregledi, tudi k odpravljanju raznih napak v proizvodnji, ki dokazano vplivajo na porast določenih obolenj. Vse te mere nam bodo omogočile, da bomo občutno zmanjšali staležbolnikov, ki nam je v preteklih letih občutno zmanjšal ljudski dohodek in precej izpraznil blagajno socialnega zavarovanja, ki smo vanjo morali redno plačevati zaradi prevelikega števila bolnikov še dopolnilne prispevke.

Dograjen je samski provizorij

Pred kratkim smo zgradili nov samski dom z 61 ležišči v Kumerdejevi ulici. Po razpisu smo prejeli kar lepo število prijav. Razveseljivo je, da so to predvsem mladi proizvajavci, ki so vselitev upravičeno težko pričakovali. Ti ljudje so večinoma stanovali pri kmetih v okoliških vaseh Celja. Morali so po opravljenem težkem delu v podjetju, delati kmetu za stanovanje, s tem pogojem so bili tudi sprejeti pod streho. Več je bilo tudi primerov, da jim je dal kmet ležišče in hrano, a je moral kljub temu, da je delal, hrano plačevati mesečno po 5.000 do 6.000 dinarjev.

Imamo primer, da je bil delavec v bolnišniškem stanju, kmet ga je kljub temu silil delati in ni pokazal niti toliko socialnega čuta, da ga ne bi preganjal, temveč mu je stanovanje odpovedal, kljub temu, da mu je delavec nudil namesto dela plačilo za stanovanje za čas bolehanja. Taki in podobni primeri niso bili redki. Bil je tudi primer, da je delavec spal v hlevu pri živini ali na kozolcu ter je moral tudi za tako ležišče trdo delati.

Ti ljudje so prihajali na delo v podjetje fizično izčrpani, kar je vplivalo na njihov efekt dela v podjetju ali pa so odhajali z dela nezadovoljni, zavedali so se, da jih namesto počitka čaka še naporno delo.

S tem, da jim podjetje nudi ležišče v lepo urejenem domu, jim daje, poleg potrebnega počitka, tudi možnost kulturno-prosvetnega delovanja in jih bodo množične organizacije oziroma razne sekcije pri podjetju z veseljem sprejele.

Mitrovič K.

Notranja oprema samskega provizorija ne kaže niti najmanj, da bi bil to provizorij. Soba je svetla, čista, oprema kakovostna, v vseh sobah so tudi peči, električna napeljava — skratka: prijetno domovališče, ki se ga bodo razveselili vsi, ki so morali zdaj spati v skromnih sobicah in zanje plačevati visoke najemnine

Samski provizorij je tudi od zunaj prav ličnega izgleda. Pred njim vidimo še opremo, ki je zdaj že razvrščena v sobah, a okolje je še nekoliko neurejeno. Za to bodo morali poskrbeti stanovavci provizorija, saj bo njihova skrb za red, snažnost in urejenost najlepša izkaznica in priporočilo, da bodo mogli računati v kasnejšem času na družinska stanovanja.

Banka zvišuje obrestne mere

Nekoliko neugodno je vplivalo na člane delavskega sveta poročilo gospodarsko-finančne komisije, da nam je Komunalna banka za kredite, ki smo jih najeli preko Okrajnega ljudskega odbora za izgradnjo naprave za pridobivanje žveplene kisline in za izgradnjo objekta litopon, povečala obrestno mero na 6 odstotkot. Za žvepleno kislino smo imeli določeno obrestno mero 4 %, za litopon pa 1 %. Od 1. januarja letos dalje pa nam za obe posojili tečejo obresti po 6 odstotkov. Delavski svet je moral to povečanje obrestne mere potrditi, ker bi sicer morali v roku 60 dni obe posojili vrniti.

STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE

»Hvala za skrb...!«

Kljub težavam, ki se z njimi bori naša gospodarska organizacija, nam je uspelo, da smo prišli v pripravah za Tehnično šolo že precej daleč. In prav za uspešnost vseh teh priprav bi se rad v svojem imenu in v imenu vseh drugih zahvalil za skrb, ki so nam jo izkazali predavatelji, ki so vodili pripravljalni tečaj. Posebej bi se še zahvalil tovarišema Zdravku Brdniku in Franju Klingerju, ki sta s posebno skrbjo in prizadevanjem posvetila ogromno časa, da sta nam slušateljem, ki smo se borili s številnimi težavami, omogočila do znanja. Tudi vsem drugim predavateljem se zahvaljujem, saj so vsi skupaj žrtvovali mnogo, da so nam dali osnovno znanje, ki smo ga potrebovali za sprejemni izpit.

Mnogi tečajniki so sicer morali opustiti tečaj zaradi drugih težav, a precej nas je, ki zdaj komaj čakamo, da bomo mogli jeseni začeti z rednim šolanjem.

Toda opozoril bi, da ne smemo pozabiti vseh tistih, ki imajo voljo in veselje, pa zdaj iz določenih razlogov niso uspeli. Nuditi jim moramo pač druge oblike izobraževanja, ki je zdaj našemu razvoju tako potrebna, saj ne bomo sicer kos težavam, ki so pred nami, če ne bomo imeli dovolj strokovnih in vzgojenih kadrov.

Mi, ki bomo začeli jeseni na Tehniški šoli, se iskreno zahvaljujemo za možnost, ki nam jo nudi kolektiv, hkrati pa obljubljamo, da bomo v času šolanja pokazali še več volje in pripravljenosti, kakor smo je doslej, da se bomo tako vsaj delno oddolžili skupnosti, ki nam omogoča nadaljnje šolanje.

M. I.

Rekonstrukcija

Pritožba ali formalizem?

Na zadnji seji je moral delavski svet podjetja razpravljati o pritožbi tovariša Marjana Lešerja, ki v tej pritožbi nasprotuje plačilu 152.000 dinarjev, za kolikor ga je obremenila inventurna komisija, oziroma delavski svet, ko so ugotovili manjko raznih inventarnih predmetov v kuhinji toplega obroka.

Tovariš Lešer navaja, da je odločba o plačilu tega zneska nepravilna, ker je podjetje ni uveljavilo preko sodišča in da zategadelj ni dolžan plačati omenjeni znesek.

Delavski svet se je ob tem primeru precej razgovoril o vprašanju osebnega obremenjevanja in o postopku za uveljavljanje zahtevka. Razumljivo je, da bi moralo podjetje ta znesek izterjati od tovariša Lešerja preko sodišča, kakor mora tako izterjati vsak znesek nad 10.000 dinarjev. Vendar je postala osrednja točka razprave spet vprašanje, ali je tovariš Lešer za manjko kriv, ali ne. Inventurna komisija je navedeni manjko ugotovila v kuhinji toplega obroka, kjer je bil tovariš Lešer ekonom. Delavski svet je na seji, ko so razpravljali o inventurnih viških in manjkih ugotovil, da je za ta manjko odgovoren tovariš Lešer osebno. Zategadelj je tudi zahteval, da se od njega izterja navedeni znesek. Finančna in pravna služba pa sta odgovorni za pravilno in zakonito izvedbo terjatve.

Tovariš Lešer je vseskozi poudarja, da ni nikjer podpisal, da za predmete, ki so bili v kuhinji, tudi odgovarja. Zato je tudi trdil, da za manjko teh predmetov ni odgovoren. Vendar je tu odprto vprašanje, ki bi pravzaprav ne smelo terjati odgovora. Vedno znova in povsod govorimo o skupni lastnini in o družbenem ter delavskem upravljanju. V nas pa je še vse preveč zakoreninjeno zastarelo mišljenje o svojini. Vedeti bi že morali, da je v podjetju vsaka stvar last nas vseh in nikogar posebej! Vsak zadnji delavec je lastnik vsakega najmanjšega in največjega objekta, ki ga prištevamo Cinkarni. Vsak pa zategadelj pred drugim tudi odgovarja za naprave, opremo in predmete, ki z njimi deluje in ki jih uporablja na svojem delovnem mestu.

Zato je vsak izgovor, češ da ni nihče podpisal za predmete, ki z njimi rokuje in da zato zanje ne odgovarja, povsem nesprejemljiv, saj živimo v času družbene lastnine in moramo vedeti, da predmeti, ki z njimi delamo, niso niti naša last, niti last našega soseda, temveč last nas vseh. Če niso naša last, potlej zanje osebno res nismo odgovorni, pač pa smo odgovorni zanje pred skupnostjo, kateri so ti predmeti potrebni.

Tako je zdaj povsem stvar sodišča, da razsodi, če je tovariš Lešer odgovoren za izginotje predmetov iz kuhinje toplega obroka, njegov primer nam naj bo pa dober pouk, da vsak odgovarja za naprave, orodje, predmete in podobno, s čimer ima opraviti v Cinkarni, pred celotnim kolektivom. Zato naj ne bo v prihodnje neumnih izgovorov, da za nekaj nismo odgovorni, če za to posebej nismo podpisali.

Ničesar nisem vedel...

Mnogo let je minilo, odkar se borimo za higiensko in tehnično varnost v podjetju. Namen te borbe ni, da bi samo odstranjevali pomanjkljivosti, ki smo jih že plačali z zdravjem. Zavedati se moramo, da je bistvena preventiva, to je preprečevanje nesreč, kar lahko dosežemo z uvajanjem in izpolnjevanjem varnostnih ukrepov, še preden se kdo ponesreči.

Pa zakaj potlej pišemo o tem, če stvar že tako dolgo poznamo? Pa jo tudi res poznamo?

Mislim, da stvari ne poznamo, ali pa se često neumestno izgovarjamo, da ne vemo, kaj je higiensko-tehnična varnost in zaščita, da se tako izognemo odgovornosti za lastno malomarnost.

Mar je mogoče, da smo kot Odisej, ki si je z voskom zamašil ušesa, da ne bi slišal morskih siren, ki so ga s petjem mamile v pogibel.

Nenehno govorimo o varnostnih predpisih, pripovedujemo o nesrečah in o vsem tem toliko pišemo, da bi še glušec in slepec vedela vsaj nekaj o tem. MAR NI POTEM SRAMOTNO, DA ČLAN NADZORNEGA OSEBJA V NAŠEM KOLEKTIVU PRED SODNIKOM ZATRJUJE, DA NE VE NIČESAR O HIGIENSKO-TEHNIČNI ZAŠČITI ALI O OSEBNIH ZAŠČITNIH SREDSTVIH, JE TO SPLOH MOGOČE?

Zavedati se moramo, da nadzorno osebje ne odgovarja samo za proizvodnjo, temveč za VARNO PROIZVODNJO, kar pomeni, da je nadzorno osebje odgovorno ZA VARNOST ČLOVEKA, ki proizvaja. Zategadelj je povsem neumestno in odvečno, če se nekdo izgovarja, da ne pozna varnostnih predpisov.

KDOR NE POZNA PROMETNIH PREDPISOV, NE SME Z VOZILOM NA CESTO, KDOR NE POZNA VARNOSTNIH PREDPISOV, NE BI SMEL VODITI PROIZVODNJE.

Šoferjem, ki naredijo večji cestno-prometni prekršek, lahko organi odvzamejo vozniško dovoljenje ali ga vsaj kako drugače kaznujejo. Bi ne bilo morda potrebno, da bi tudi pri nas vodje proizvodnje, ki zakrivijo nesrečo, kako kaznovali — ali jim celo prepovedali, da so še nadalje organizatorji in usmerjevavci proizvodnje?

R. M.

Krovci sicer niso bili naši, vendar je naš varnostni referent izgubil zavoljo njih precej živcev. Ves čas, ko so prekrivali streho, se sploh niso navezali, četudi so imeli vrv s seboj. Še več, nekateri so prav izzivalno hodili po strehi in izvajali prave akrobacije. Sicer se resda ni nikomur primerila nobena nesreča, a kdo bi bil kriv, če bi se...?

KOLESARNICI STA BILI KRVAVO POTREBNI

Ob vsakem zidu smo mogli doslej videti prislonjena kolesa, ki so kvarila fasade, delala napoto in povečevala vtis nereda na dvoriščih . . .

Zakaj . . .

Predsednik delavskega sveta EE metalurgije je sklical sejo. Člani sveta se zbirajo. Ura je devet. Predsednik zaskrbljeno pogleduje na uro, potem mu zdrsne pogled po članih. Z obraza na obraz gredo njegove oči, kakor da bi si jih hotel posebej vtisniti v spomin. Kaj je tovarišu predsedniku? Še sam se ozrem po dvorani in nehote preštevam prisotne. Enajst. Delavski svet šteje petindvajset članov, to je torej razlog, da je predsednik zaskrbljen. Še več, članov DS metalurgije je samo pet, drugi so vabljeni gostje. Še eden pride, še drugi . . A v dvajsetih minutah po napovedanem sestanku jih še vedno ni dovolj. Predsednik vstane in ugotovi: »Zaradi nesklepčnosti prelagamo sejo za kasneje!«

Udeleženci seje se razočarano dvignejo in zamišljeni odhajajo iz sejne dvorane. Vedo, da so bili vsi obveščeni, saj so tudi sami dobili vabilo. Zakaj potlej niso prišli? Mar ni sindikalna podružnica predlagala najboljših delavcev? Delavci so z volitvami potrdili izbor tovarišev v delavskem svetu. Zakaj potem vseeno ne pridejo na sejo. Zakaj? So morda vabila kje obtičala? Morda v torbi kurirja? So se izgubila med drugimi spisi, ki so razmetani na nekaterih pisalnih mizah? Je kdo prevzel vabilo za drugega, pa mu ga je potlej pozabil predati? Kaj ne čutimo vsi dovolj odgovornosti za vprašanja delavskega upravljanja?

Mojstri, tehniki, in inženirji v obratih, lahko s čisto vestjo potrdite, da ste dovolj skrbni glede delavskega upravljanja? Se kdaj sestanete s člani delavskega sveta v svojem obratu? Razpravljate z njimi o problemih obrata, jih seznanjate s splošno težnjo proizvodnje in z njenimi zavornimi momenti? Jih pripravljate, da bi mogli na seji delavskega sveta zastopati vaš obrat, ga predstaviti v najširšem merilu in ne samo s svojega delovnega mesta?

Člani odbora sindikalne podružnice, pododbori sindikalne organizacije, ste kdaj sklicali člane-upravljavce, da bi z njimi premleli vprašanja, ki so važna za naš obrat. Delavci, tovariši, ki ste volili svoje sodelavce v organe upravljanja, jih kdaj poiščete? Jih povprašate, kaj so sklenili na seji, jim svetujete, kaj naj na prihodnji seji razpravljajo? Upravljavci — člani delavskega sveta — ste kdaj našli trenutek časa, da bi tovarišem, ki so vas izvolili, povedali, kaj počnete na sejah delavskega sveta, o čem razpravljate, o čem sklepate? Jih povprašate, kakšne želje in misli imajo vaši tovariši, ki jih vi zastopate? NE! In ZAKAJ potlej NE?

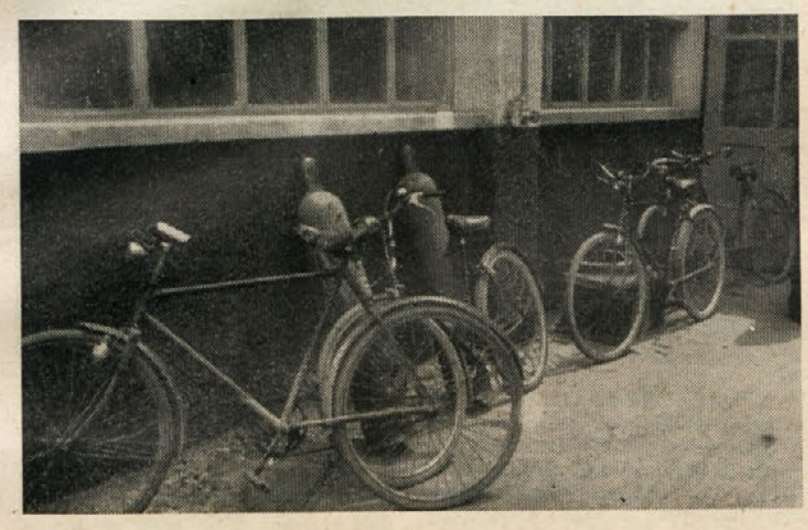

Tudi pred posameznimi delavnicami so bila kolesa, ki so zatrpavala prehode in zaslanjala material. Tako je bilo pred mehanično delavnico . . .

Nekdo mora biti kriv, da je bila sklicana seja delavskega sveta nesklepčna. Kdo je kriv? MI VSI SMO KRIVI! Premalo nas zanimajo naši lastni problemi. Ne vidimo in ne čutimo nujnosti, da bi se sami pobrigali za stvari, ki zanje vemo, da niso v redu, temveč si mislimo, jih bo že kdo drugi uredil, bo že kdo drugi zanje poskrbel. Potlej pa, ko nam te — na videz malenkostne stvari — začno povzročati glavobol, ko zavoljo njih ne dobimo tolikega EP, takrat so krivi vsi drugi, samo mi ne! Tovariši, tu v malenkostih se začenja delavsko upravljanje. VSAK JE UPRAVLJAVEC — pravzaprav: moral bi biti! Vsak izmed nas je dolžan, da opozarja na potrebe. In če sam ni član delavskega sveta, naj poišče tovariša, ki ga je volil. Njemu naj pove, kaj ga skrbi in ta tovariš mu mora potem odgovoriti, kaj je o tem vprašanju odločil delavski svet.

Roko na srce! Nismo si na jasnem, kakšne so pravice in dolžnosti upravljavcev. Številna vprašanja nas zanimajo, a ne vemo, kdo nam bi jih mogel razložiti. Odkrito je sicer samo vprašanje: koliko bomo dobili izplačanih osebnih dohodkov? A koga zanima, kdo je ta denar ustvaril, kako ga je ustvaril, koliko je vredna naša proizvodnja, koliki so stroški naše proizvodnje? Kako bi mogli povečati proizvodnjo in zmanjšati stroške? Kako bi mogli delo bolje organizirati? To nas ne zanima več, s tem si naj belijo glave drugi!

In zakaj nas vse to ne zanima? Ker ne vemo, da so vse te in še mnoge druge stvari odločilne, koliko bomo dobili izplačanih osebnih dohodkov! Kdaj se bomo začeli dejansko zanimati za vprašanja delavskega upravljanja?

. . . nismo bili sklepčni?

Topli obrok po 86 dinarjev

V zadnjem času so bile razprave o toplem obroku zelo številne in v zadnji številki glasila smo o tem že precej podrobno poročali. Že tam pišemo, da bo v prihodnje cena obroka 86 dinarjev, kar je zdaj potrdil tudi delavski svet podjetja.

Ko je delavski svet podjetja sprejel ceno 86 dinarjev za topli obrok, je upošteval, da so cene živilom v zadnjem času narasle in da zategadelj kuhinja ne more delovati po starih cenah. Tako bo odslej odtegljaj za topli obrok 1400 dinarjev mesečno, kolikor bodo posamezni naročniki plačali tudi pri blagajni. Stvarni znesek bi bil sicer 1333 dinarjev, vendar moramo upoštevati tudi stroške za tisk blokov in morebitno kritje občasnih stroškov, zategadelj je cena obroku zaokrožena na 1400 dinarjev.

Člani delavskega sveta so postavili hkrati s tem sklepom tudi dopolnilne določbe. Od kuhinje toplega obroka terjamo, da bo odslej obrok zares kakovosten, posebno pozornost mora kuhinja posvetiti obrokom popoldne in ponoči, ki morajo biti enako dobri, kakor so dopoldanski. Delavski svet je nadalje določil, da bo v poletnih mesecih malica ob nedeljah hladna, ker je zaradi velike vročine, posebej v topilnici, povsem odvečno, če bi imeli topel obrok.

V kuhinji toplega obroka imamo zdaj tudi novega ekonoma, ki bo verjetno uspel urediti razmere, vendar delavski svet ponovno terja, da kadrovski sektor skrbno pregleda, če ni v kuhinji zaposlenih preveč oseb, hkrati pa mora osebje nadzirati tudi pri poslovanju, saj so številne pritožbe, da kuharice odhajajo s polnimi torbami. V teh primerih bi morali tudi vratarji bolje pregledovati vsebino, ki jo odnašajo kuharice, ko odhajajo z dela.

Večkrat slišimo tudi pripombe, da imajo delavci v kuhinji previsoke odstotke EP. To nas sicer ne sme prevariti, ker sam odstotek še ne določa višine prejemka, saj so drugod obrati, ki imajo poleg EP še norme in akorde, česar v kuhinji nimajo. Važen je celotni del prejemkov nad stalnimi osebnimi dohodki. Vendar se v zvezi s temi pripombami že razmišlja, da bo vprašanje nagrajevanja v kuhinji toplega obroka urejeno drugače, da res ne bi prišlo do kakšnih neskladnosti.

Posebno vprašanje je topli obrok v obratu Mozirje, kjer so imeli do nedavnega še privatno kuharico, česar ne moremo zavoljo predpisov zadržati v prihodnje. Sam obrat v Mozirju je premajhen, da bi se nam tam izplačalo organizirati kuhinjo, zato so si Mozirčani uredili dostavljanje toplega obroka iz gostišča. S tem so pa morali na ceno 100 dinarjev za obrok. Delavski svet je v tem primeru razpravljal in odločil, da ne more kriti razlike 50:50, temveč bo tudi za Mozirje veljalo, da iz skupnega dela plačamo 43 dinarjev, medtem ko bodo morali razliko do 100 dinarjev kriti naročniki v Mozirju sami.

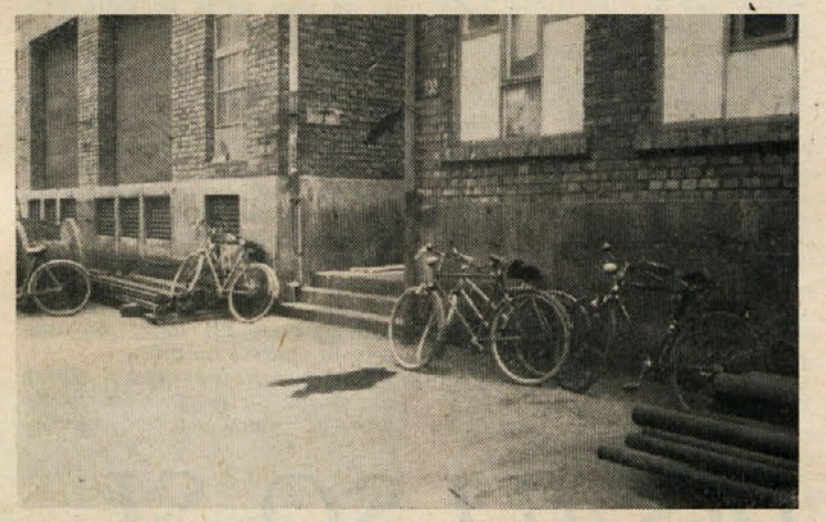

. . . in prav tako je bilo pred elektro delavnico

Knjigovodska služba

- še vedno ni dovolj dosledna

V aprilu in maju je služba družbene kontrole v obratu Mozirje, obratu organskih barvil in Cinkarni pregledala zaključne račune za leto 1961. V vseh treh obratih je sicer ugotovila razne pomanjkljivosti, ki pa skupno vendar ne pomenijo velikega odstopanja od predpisanih določil knjigovodstvene službe. V zaključnem poročilu je komisija svetovala, da podjetje razmisli o raznih spremembah in vsklajevanju knjigovodstvene službe v posameznih obratih, ki so sedaj združena v enotno podjetje.

Po priporočilih komisije službe družbenega knjigovodstva NB, je gospodarsko-finančna komisija DS podjetja pripravila predloge in na zadnji seji DS so sklenili, da te predloge osvojijo.

Urediti bo potrebno razmerja med osnovnimi sredstvi po sklepu, ki ga je že sprejel DS Cinkarne, v katerem so določena posamezna osnovna sredstva, ki se vodijo kot drobni inventar na obratnih sredstvih.

Urediti je potrebno skladiščenje in evidenco odpadlega materiala in uvesti stalno inventariziranje in postavitev stalne centralne inventurne komisije.

V razpravi so člani DS vprašali, v čemu je videla komisija službe družbenega knjigovodstva napake glede registriranja in izračuna osebnih dohodkov. Po dosedanjih določilih je dovoljen regres 30 % dnevnega penziona za dopustnika, a lani je regresiralo podjetje 250 din in sindikat 250 din, tako da smo ta odstotek presegli za 1,242.541 din in smo morali skupno s prispevki odvzeti za regrese 2,136.971 din iz sklada za osebne dohodke.

Glede izračuna osebnih dohodkov je komisija ugotovila, da pri izračunavanju nastajajo napake, včasih v korist podjetja, drugič v korist delavcev. Zato predlaga komisija, da uvedemo poleg drugih notranjih nadzornih organov tudi stalno nadzorno službo izračuna osebnih dohodkov, ki bo preverjala izračun osebnih dohodkov za nazaj. Neka odstopanja je komisija ugotovila v izračunu trimesečnih povprečij za čas dopustov in predlagala, da tudi te izračune preverja nadzorna služba osebnih dohodkov, ki bi naj delovala v sestavu finančnega sektorja.

ZAKASNELA NAGRADA

Tovariš Branko Pustoslemšek je v podjetju z dvema predlogoma in napravama precej koristil. V prvi vrsti je to stroj za navijanje pločevine, drugo pa je pribor in naprava za izdelavo sponk, ki jih potrebujemo za parkiranje pločevine.

Stroj za navijanje pločevine je dejansko Pustoslemškov izum in je zanj (kakor smo že poročali) dobil v Bruxellesu na X. mednarodnem bienalu izumov in patentov diplomo in srebrno medaljo. Stroj, ki ga pri nas še vedno uporabljamo, kakor je bil takrat izdelan kot prototip, je torej še vedno koristen, paziti bomo morali samo to, da ne bo predčasno dotrajal in bi bilo treba pravočasno poskrbeti za izdelavo novega stroja za navijanje pločevine.

Tudi orodje in naprava za izdelavo sponk sta še vedno koristno v uporabi. Za to napravo je Pustoslumšku že nekoč bila odobrena nagrada 100.000 dinarjev, vendar smo mu takrat izplačali samo 60.000 dinarjev. Zdaj sta o tem razpravljala upravni odbor in delavski svet podjetja in odločila, da se tovarišu Branku Pustoslemšku dodeli še ostalih 40 tisoč dinarjev.

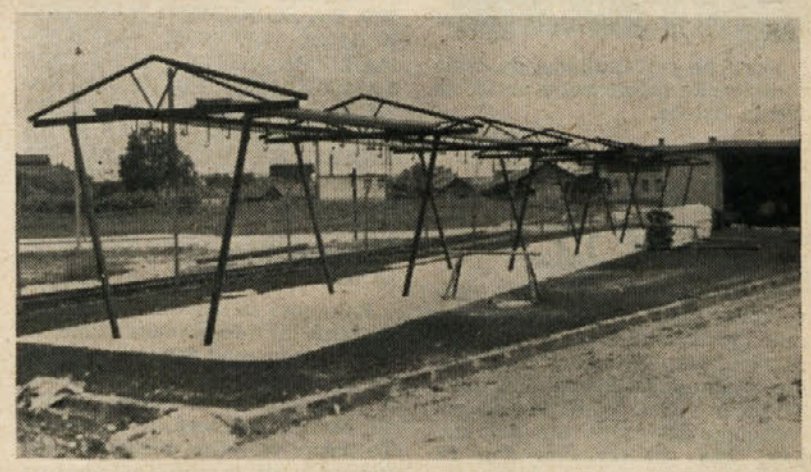

Zdaj bo vse drugače. Na sliki vidimo kolesarnico pri kemičnem vratarju, ki sicer še ni prekrita. Kmalu bo na njej tudi streha in potem bodo kolesa shranjena na enem samem mestu. Kolesa bo čuval čuvaj, ki bo odgovoren za red. Zdaj gradimo kolesarnico še pri metalurškem vratarju in ko bo gotova še ta, ne bomo videli nikjer več kolesa v notranjosti podjetja

Ženska kopalnica zaprta

Ženskam ni šlo v glavo, zakaj je kopalnica zakljenjena. Kmalu je tovariš Macuh izobesil na vrata obvestilo, ki je pojasnjevalo, zakaj so bili ti ukrepi potrebni. Določen je točen delovni čas kopalnice in kopalničarji se ga res točno držijo. Tiste ženske, ki so puščale v kopalnici razne odpadke, kakršni spadajo samo v stranišče in v štedilnik, zares niso ravnale lepo in dostojno. Če bi bila našla takšno žensko pri dejanju, ji jamčim, da bi jo razglasila na vseh oglasnih deskah v podjetju. Takšno svinjarijo je počelo samo nekaj žensk, osramotile so pa nas vse in zato je čisto pravilno, da je zdaj kopalnica zaklenjena.

Odslej je zavladal v kopalnici red in vse je spet kar le mogoče čisto. Nerodno je sicer za čistilke, ki morajo še večkrat na dan v kopalnico, a jim že kopalničar odpre vrata. Da pa je v kopalnici voda hladna, niso krive ženske. Na ta račun smo že dovolj kritizirali in morda bo nekoč tudi to urejeno.

Vedeti moramo zdaj to, da bomo v prihodnje bolje pazili na red v kopalnici, ker kopalničarji resda niso zato, da bi pospravljali nesnago za ženskami, sicer pa že itak ugotavljamo, da so ženske kopalnice dosti bolj zanemarjene od moških.

Delavka P. M.

Draga tovarišica!

Želeli ste, da bi vaš prispevek objavili, ker pričakujete, da bo še kdo drug v podjetju odgovoril na to vprašanje. Iskreno vam priznam, da pričakujemo tudi mi, da se bo kdo oglasil, morda ne samo v odgovor na vprašanje kopalnice, temveč tudi o drugih stvareh, ki so še važne v Cinkarni.

Vam pa lahko — in vsem tistim, ki še ne vedo — potrdimo, da je ženska kopalnica v metalurških obratih odprta zares samo od 13.30 do 14.30 ure, ker sicer ni mogoče vzdrževati reda v kopalnici. Nerodnost, da imajo čistilke v kopalnici še nekatere svoje stvari in morajo zato večkrat na dan v kopalnico, bomo odpravili tako, da bomo njihovo shrambo uredili povsem ločeno od kopalnice in jim potlej ne bo treba hoditi v kopalnico večkrat dnevno.

Sicer pa pričakujemo, da bodo tudi ženske začele bolje paziti na red in čistočo.

Urednik

Zadeva z DOZ

Plačnik DOZ sem od 1. novembra 1951 in sem prispevek redno plačeval vse do 15. novembra 1961, tako sem imel zavarovanje plačano do konca leta 1961. Ne da bi vedel, so me iz tega zavarovanja izključili, kar sem zapazil šele pri izplačilu dne 15. junija 1962.

Ko sem povprašal v mezdnem oddelku, zakaj mi niso odtegnili prispevka za DOZ, so mi pojasnili, da niso dobili zame nobene konsignacije in tako mi niso odtegnili prispevka, ker so menili, da sem zavarovanje prekinil.

Še istega dne sem se oglasil na sedež DOZ, da bi zvedel kaj več. Šele tu me je čakalo pravo doživetje, saj so me po več ko enournem čakanju našli na zavarovalni polici v nekem skritem kotičku in mi dejali, da sem zahteval odpravnino, kar je seveda povsem neutemeljeno. Ko smo se nekaj časa prerekali, so me odpravili s prošnjo, naj se zglasim 22. junija. In ko sem spet prišel, je bila zadeva še bolj žalostna, kajti dejali so mi, da me bodo vpisali in da bodo v roku enega meseca obvestili Cinkarno, kako so zadevo rešili.

Pozivam člane kolektiva Cinkarne, da budno pazijo na svoje prejemke in odtegljaje, ker se jim sicer lahko primeri, da se bodo znašli v prav tako neugodnem položaju, kakor sem se jaz.

Stane Jančič, topilnica

TOREJ, POZOR!

O zadevi smo povprašali naše knjigovodstvo osebnih dohodkov, kjer so nam potrdili, da od 15. novembra 1961 tovarišu Jančiču niso več odtegovali prispevka za zavarovanje, ker jim DOZ ni dostavil konsignacije zanj. Zatem smo telefonično klicali DOZ, da bi zvedeli, kaj pravijo pri njih. Prva uslužbenka ni vedela ničesar, tovariš, ki se je zatem javil, je dejal, da bo poklical k telefonu tovarišico, ki dela v tem sektorju. Ta tovarišica pa nam je pojasnila, da zadeva sploh ni tako strašna, da jo bodo že rešili in da se je tovariš Jančič povsem neupravičeno razburil.

Na vprašanje, kako se je moglo primeriti, da so tovariša izpustili iz evidence, tovarišica ni vedela odgovora. Nenehno je samo zatrjevala, da stvar sploh ni strašna in da se bo že rešila, naj tovariš Jančič samo prinese polico s seboj, pa bodo uredili.

Morda zadeva res ni na videz tako huda, saj je celjska podružnica DOZ dobila iz Ljubljane od centrale potrdilo, da tovariš Jančič ni zahteval odkupa in bo tako zdaj tovariš Jančič, ko prinese polico, dobil vrnjen vloženi denar. Tudi to se primeri, da lahko nekoga izpustimo iz evidence. Toda posledice takega izpuščanja morejo biti tudi zelo usodne. Če bi tovariš Jančič — sicer šele s polletno zamudo — ne ugotovil, da mu prispevka za zavarovanje ne odtegujejo, bi morda celo povsem pozabil, da je bil nekoč zavarovan. V tem primeru bi njegov denar ostal nekje v skritem kotičku, kakor je ostala njegova polica in verjetno bi nekdo celo zares zahteval odkupnino — samo v tem primeru to ne bi bil naš tovariš Jančič.

Zato je zares primerno opozorilo tovariša Jančiča, da vsi tisti, ki imajo kakršnekoli odtegljaje, pozorno pregledajo listek, če so vsi odtegljaji pravilno zaračunani in odbiti.

Uredništvo

VSI BI MORALI VEDETI...

Kjerkoli greš v naših obratih, povsod boš opazil na zidovih, na lahko dostopnih krajih in pri vhodih v obrate razne rdeče posode, z raznimi vijaki, cevmi, razgasivci z namenom, da je vedno če sode, napolnjene z vodo, videl razno rdeče prepleskano orodje, zaboje s peskom. Nebroj opozorilnih tablic te bo kot rdeča nit spremljala na tvoji poti skozi tovarno. Vse to so namestili naši gasivci z namenom, da je vedno pri roki potrebno orodje, če bi se v naših obratih prikazal »rdeči petelin«.

Med tem razmeščenim gasivskim orodjem boš lahko opazil posode z vodo, zraven so nameščena posebna vedra, ki imajo običajno izbočeno, polkroglo dno ter so rdeče prepleskana. Vedro samo je namenoma napravljeno z izbočenim dnom — ter ne stoji na tleh niti polno, niti prazno, to pa zato, da se ne more uporabljati v druge namene. Zaboji s peskom, ob katerem visijo rdeče pleskani krampi in lopate — so tudi namenjeni samo za gašenje požara.

Tablica z napisano črko H pa te opozarja, da je v bližini hidrant — bodisi v omarici v zidu, ali pa podromni hidrant — nekje pod ploščo v tleh. Poleg omenjenih naprav pa boš opazil še celo vrsto gasivskih aparatov.

Tako imaš ročne gasivske aparate na peno, na vodo, CO_2 aparate in aparate na prah.

Vse to je pripravljeno z edinim namenom, da je pri roki vsakomur, ki zapazi, da je nekje izbruhnil požar. S hitrim ukrepanjem pri začetnem požaru, boš lahko prihranil svojemu podjetju težke milijone. Seveda pa moraš pri tem vedeti, kako se to orodje uporablja.

Vode iz gasivskih aparatov na vodo ne smeš uporabljati tam, kjer je v bližini električna napeljava, pa tudi ne za gašenje tekočih goriv, (benzin, olje, mast, bencol itd.). Zelo hitro boš pogasil mali požar s peskom.

Ročni gasivski aparat na peno boš uspešno uporabil za gašenje vsakega požara — le pri požaru električnih naprav, ali če so te naprave v neposredni bližini požara — teh aparatov ne smeš uporabljati, ker bi s tem ogrozil tudi svoje življenje.

Z aparatom na CO_2 in aparatom za prah, pa lahko pogasiš vsak začetni požar.

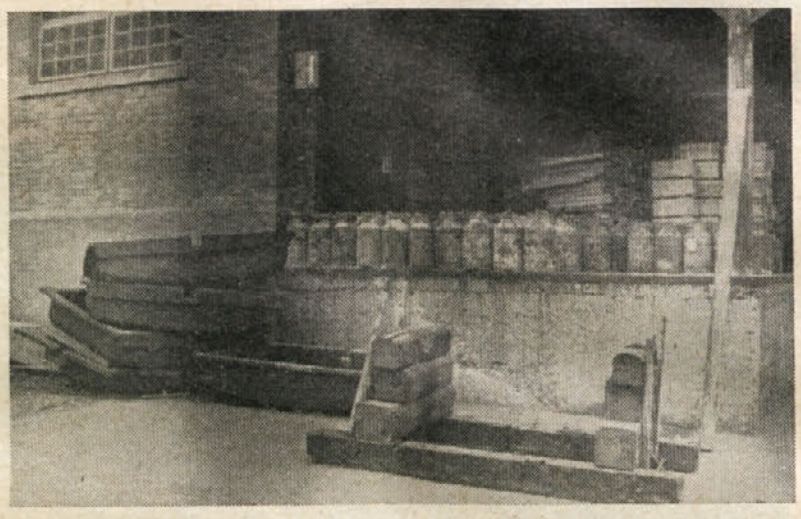

Na zidu vidimo tablico s črko »H«, kar pomeni »hidrant«. Tu nekje v bližini bi moral biti torej pokrovček v tleh in pod njim vodovodni priključek! Kdo ga najde? Ne trudite se. Povemo vam, da je skrit za ropotijo, ki jo vidite na sliki. Gasivci, pozor! Pred gašenjem vas čakajo še težkoatletske vežbe...

Vse te aparate in naprave gasivci stalno vzdržujejo, pregledujejo in nadzorujejo, tako da so vedno pripravljeni za brezhibno delovanje — če se pokaže požar.

Ni pa zadosti, da veš, kaj je vse pripravljeno za gašenje požara. Želja nas gasivcev in želja vseh članov kolektiva bi morala biti, da usposobimo slehernega našega delavca, da bo znal to orodje v primeru potrebe tudi uporabiti. Prav v vsakem obratu je gotovo človek, ki ti bo znal pojasniti in te poučiti o načinu uporabe tega orodja. Obrni se na mojstra — ali na naše poklicne gasivce za pojasnilo in pouk.

Važno pa je vsaj to, da takoj, ko zapaziš požar — obvestiš mojstra in našo gasivsko ekipo, ki ima telefon št. 230.

Želja nas gasivcev je, da bi bil celotni kolektiv pripravljen in usposobljen za borbo proti požaru tako, kot da nam že jutri grozi požar. Če bomo tako pripravljeni, če bomo usposobljeni, da se bomo znašli v vsaki situaciji — potem požara nikdar ne bomo imeli.

Namen teh vrstic je v tem, da bi bil vsak član kolektiva sposoben gasivec, pa čeprav ni vključen v naše vrste. Prepričani smo, da se sleherni član kolektiva zaveda, da rešuje svoj obstoj in svoj kruh, če rešuje in čuva svoje podjetje pred katastrofo požara. Kogar pa te vrstice ne bodo vzpodbudile, da bi stopil v akcijo, če se kje pokažejo ognjeni jeziki, naj pa vsaj sodeluje z nami v tem, da bo čuval naše orodje in naprave, da jih bo pač tisti, ki bo imel voljo — lahko s pridom uporabil.

Kadar bo sleherni član kolektiva sodeloval z nami vsaj toliko, da bo skrbel, da bodo gasivska vedra, posode z vodo, posode s peskom ter gasivske lopate in krampi vedno na svojem mestu, bomo gasivci zadovoljni. Ne sme se dogajati, kar se na žalost zdaj še dogaja, da bi se gasivsko orodje uporabljalo v druge namene in se raznašalo z določenega mesta.

Ne sme se dogajati, da je gasivsko orodje in aparati ter hidranti založeno z raznovrstno navlako, pa četudi z materialom, ki ga rabiš pri proizvodnji. Dostop do vsega gasivskega orodja, ki je nameščeno v obratih, naj bo vedno prost. Kaj pomaga tako orodje, če moraš takrat, ko ga rabiš, morda preložiti goro vreč, sodov ali drugega materiala, predno prideš do njega.

Če bomo s temi vrsticami dosegli v kolektivu vsaj to, da bo vsak član kolektiva imel za gasivske naprave vsaj toliko skrbi, da bo skrbel, da bodo ostale na svojem mestu, da bo do njih prost dostop in da bodo vedno uporabne, potem niso bile zapisane zaman.

S. L.

Na sliki (z leve proti desni):
1. ročni gasilni aparat na CO_2,
2. ročni gasilni aparat na peno,
3. ročni gasilni aparat na vodo,
4. ročni gasilni aparat na prah

PIŠALI SO SI...

ŠE VEDNO MNOGIM NI JASNO, DA SO RUMENI NABIRAVNIKI Z NAPISOM »CINKARNARJEVA POŠTA«, DOLOČENI SAMO ZA DOPISE, KI JIH NAMERIJO ČLANI KOLEKTIVA NAŠEMU GLASILU. NAŠ MIHA BICIKL SE VZNEMIRJA, DA MORA PODPIRATI LENOBO TISTIH PISCEV, KI MED DELOVNIM ČASOM NAPIŠEJO PISMO IN GA POTEM VRŽEJO V NJEGOV NABIRAVNIK.

Zato smo se odločili, da mu pomagamo in razkrinkamo tiste, ki pišejo pisma med delovnim časom, pa so potem tako leni, da se jim niti ne zdi, da bi odnesli pismo do prvega poštnega nabiravnika. To pot je bil Miha Bicikl še tako ljubezniv, da je pisma odnesel na pošto, a v prihodnje ne jamčimo, da bodo pisma iz rumenih nabiravnikov prispela naslovljencem v roke, zato priporočamo piscem, da pisma, ki so jih napisali v tovarni, ne oddajajo v tovarniške nabiravnike, v kolikor niso namenjeni našemu glasilu. Zatorej danes objavljamo samo imena tistih, ki so pisali ali naj bi prejeli pismo, drugič pa bomo pisma iz naših nabiravnikov objavili v našem časopisu za razvedrilo in pouk.

Nekdo je pisal MARIJI BRILEJ, drugi spet MARIJI SVENŠEK. Kdo sta bila pisca ne moremo povedati, ker nismo bili tako radovedni, da bi pisma odpirali. Najbolj vesten pisec je DRAGO JOSIPOVIĆ, ki je napisal pismo NEVENKI NOVAKOVIĆ, drugo ILIJI JOSIPOVIĆU in tretje nekomu, čigar ime nočemo izdati. Potem sta pa še JOSIP HUNJADI, ki je pisal BARI HUNJADI in KATICA VARJAČIĆ, ki je pisala STJEPANU MAJHENU.

Vsa ta pisma, to trdimo z gotovostjo, so napisali pošiljatelji med delovnim časom. Računajmo, koliko časa so zapravili? Po nepotrebnem so otežili delo Mihi Biciklu... Sicer pa, o tem zdaj ni vredno izgubljati besed. Vedeti morate:

NABIRAVNIKI »CINKARNARJEVA POŠTA« SO DOLOČENI SAMO ZA POŠTO, KI JE NAMENJENA NAŠEMU ČASOPISU IN KDOR BO VANJE METAL PISMA, JIH BOMO V NAŠEM ČASOPISU OBJAVILI, ČETUDI BODO NAMENJENA NEKOMU DRUGEMU.

KINO SPORED:

KINO UNION

15.—17. VII — SERENADA VELIKE LJUBEZNI — ameriški barvni Csc
18.—21. VII. — ŽIVIM SAMO ZATE — ameriški barvni vistavision
22.—25. VII. DO ZADNJEGA DIHA — francoski
26.—29. VII. — LOČITVE — poljski
30.. VII.—2. VIII. — OBTOŽENI STE, OSCAR WILDE — ameriški Csc
3.—4. VIII. — BALADA O TROBENTI IN OBLAKU — jugoslovanski
5.—6. VII. — COWBOY — ameriški — western
7.—10. VIII. — FRANCOZINJA IN LJUBEZEN — francoski widevscreen
11.—14. VIII. — Film še ni določen

KINO METROPOL

14.—17. VII — MLADOLETNICE — italijanski
18.—21. VII. — OGRADA — jugoslovanski
22.—26. VII. — HUDIČEV UČENEC — ameriški vistavision
27.—28. VII. — OSATOVA BARA — romunski
29.—31. VII. — DEVETNAJSTLETNIKI — ruski
1.—4. VIII. — MELODIJE IN PLESI — ruski barvni
5.—8. VIII. — TISOČ IN ENA NOČ — ameriški barvni
9.—12. VIII. — Film še ni določen
13.—16. VIII. — LADY MACBETH —

Dve štirinadstropni peči

Nov tehnološki postopek, ki ga terja naprava za pridobivanje žveplene kisline, je povzročil, da je v aglomeratu zajeta tudi precejšnja količina pepela, ki tako v retortah izpodriva prostorninsko potrebo in je na ta račun v topilnici, kljub rednemu izplenu, količina pretopljenega cinka znatno manjša.

Da ne bi zavoljo tega prišlo do večjih izgub, smo se odločili, da bomo letos šli v remont ene peči v topilnici, šele kasneje, ko bomo imeli zanjo zameno. Toda takšna zamena bo mogoča samo v primeru, če bomo imeli novo peč, ker vse dosedanje delujejo s polno kapaciteto.

Upravni odbor podjetja je o tem že razpravljal in najbolj ustrezna rešitev bo v tem, če bomo izpraznili skladišče drobnega materiala in vanj podaljšali topilnico. V sedanjem skladišču drobnega materiala bi potlej zgradili dve novi štirinadstropni peči, od katerih bi ena morala biti gotova najkasneje septembra, in druga še letos. Ko bi bila nova peč septembra gotova, bi mogla sedanja, ki je potrebna, v remont, a na kraju leta bi verjetno še druga nova peč dodala nekaj pretopljenega cinka, da bi potem bil plan proizvodnje zagotovljen in presežen.

Kdo plačuje naše zdravljenje?

(Nadaljevanje s 1. strani)

Nas osebno mora prvenstveno zanimati dvoje vprašanj: ali naši tovariši zares upravičeno izkoriščajo zdravstvene usluge in kako uporabljajo zdravila.

Najprej nekaj ugotovljenih številk. Zadnja štiri leta smo v Cinkarni izgubili letno povprečno 27.000 delovnih dni za zdravljenje in ves ta čas smo za zdravljenje in izgubljeni narodni dohodek izgubili okoli 700 milijonov dinarjev. Če bi nam ta denar ostal, bi mogli z njim pol leta plačevati sedanjemu številu zaposlenih sedanje mesečne osebne dohodke. Ali drugače: s tem denarjem bi mogli zgraditi tri četrtine nove naprave za pridobivanje žveplene kisline. Tako bi mogli primerjati še kar naprej.. Jasno je eno: zdravje je zares zelo dragoceno!

Ne moremo posamič navajati, kdo je v preteklih letih izkoriščal zdravstvene ustanove in zdravljenje povsem neupravičeno. Vendar bomo imeli kmalu podatke, ki bodo verjetno zelo natanko dokazali, kdo je bolehal na račun drugih in si je svoje bolezni samo omislil, kdo pa je bil resnično bolan. Vedeti moramo namreč, da vsi tisti, ki neupravičeno izkoriščajo zdravstveno službo, odžirajo možnosti zdravljenja tistim, ki bi ga bili zares potrebni. Naša prva skrb bo torej v prihodnje, da vse tiste, ki zanje sodimo, da neupravičeno izkoriščajo zdravstvene ustanove, prepričamo in opozorimo, da so najbolj nečloveški izkoriščevavci.

Prav pri vseh tistih, ki neupravičeno izkoriščajo zdravniško nego, lahko odkrijemo še nekaj bolj poraznega: pri vsakem lahko doma najdemo celo skladovnico mazil, tablet in drugih zdravil. Kajti tem tovarišem — bolje rečeno netovarišem — je šlo samo za to, da jim je zdravnik priznal določeno število dni staleža, a zdravila so zanikrno zavrgli. In tudi zdravila so draga. Vedeti moramo, da je povprečno dejanska vrednost ene same preproste tablete okoli 45 do 50 dinarjev, medtem ko so mnoge tablete vredne tudi od 1000 do 1500 dinarjev, da o injekcijah sploh ne govorimo.

Vsa ta dejstva smo verjetno več ali manj poznali, morda sicer nismo vedeli, da so zdravila tako draga. Toda doslej nam tega ni bilo mar. Saj ne plačamo sami, smo si vedno mislili. Toda hudo smo se zmotili. Vse to plačamo sami. Zatorej bomo morali v prihodnje dobro premisliti, če smo zares zaslužili, da izkoristimo sredstva, ki so namenjena nam vsem. Morali bomo tudi skrbeti, da naši tovariši, ki so sicer zdravi, a bi radi bili bolni, ker morajo doma opraviti kakšno delo, ne bodo izkoriščali naših skupnih sredstev, da bodo ostala res za vse tiste, ki so zdravja potrebni, kajti zdravje je najbolj dragoceno, zato ga bomo tudi drago plačevali, toda samo tistim, ki to tudi zares zaslužijo. Naj ne bo nikogar, ki bi živel na račun umirajočih!

Tovariši, v nas samih mora zrasti trdna volja in zavest, da ne smemo izkoristiti vsega, kar nam družba nudi, kajti sicer se nam zna primeriti, da bomo slišali pregovor: Bolni zdravega nese..

Poročeni : neporočeni 3:2

Dne 7. junija so na stadionu »Glazija« odigrali nogometno tekmo poročeni cinkarnarji z neporočenimi. Napovedi so dajale več upanja mlajšim, ki jih je vodil tovariš Posinek. Kapetan starejših je bil nekoč zelo uspešni vratar »Olimpa«, tovariš Karel Macuh. Tekma je bila odigrana v rekreacijskem slogu, kar je povzročilo precej smeha med gledavci — katerih je bilo skoraj manj kakor igravcev.

Starejši so dokazali, da še niso za staro šaro in zmagali s tremi goli proti dvema, ki so jih po sreči spravili v mrežo neporočeni. S to tekmo so cinkarnarji po dolgem premoru spet predrli na zeleno polje in pričakovati moremo, da bo poslej nogometna dejavnost spet malo bolj pestra. Pričakovati moremo, da si bodo člani našega kolektiva omislili medobratna tekmovanja, razen tega pa — če ne bo mogoče prirediti bolj resnih tekem — se nam ponujajo s podobno rekreacijsko tekmo tudi Suhi proti Debelim.

Veselja bo dovolj...! Če so se že cinkarnarji spravili tako daleč, da so pripravili nogometno tekmo, je zelo žalostno, da tekme niso prišli gledat drugi tovariši. Vsega je bilo kakšnih petdeset gledavcev, ki so se zbrali okoli gornjih vrat in nekaj pod tribuno, a v glavnem je bila arena prazna... Igravci se za obisk najlepše zahvaljujejo in priporočajo!

OH, DOPUST

Če bi bili ljudje bolj enotni, bi res nikdar ne prišlo do vojne. To smo čutili pri odhodu na dopust, ko je »Kompas« svetoval eno smer vožnje, cinkarniški sindikat drugo, in tako se je zgodilo, da smo se Cinkarnarji na poti v naše Nerezine na Cresu ločili. Eni so šli na avtobus, seveda v samem navalu nismo niti opazili, da nismo vsi. Drugi so šli naprej z ladjo do lepega Malega Lošinja, od koder v tistem času ni nobenega prevoznega sredstva za Nerezine in so tako ostali v milosti in nemilosti predani usodi. In zdaj — kam in kako — in še noč je tu. To pa je zato, tako čisto mirne duše lahko rečem, da se to zgodi zaradi malomarnosti nekaterih oseb, ker se ne zanimajo dovolj. Pravilno in lepo bi bilo, če bi pripravili soliden izvleček voznih redov in bi dopustnikom priporočali vedno najsolidnejše in hitro prevozno sredstvo. No, saj se je stvar dobro končala. Pripeljal je kamion »Nerezinka« in lepo rešil neljubo situacijo. Tako, da je tovariš Šupek, upravnik doma, imel svojo najavljeno družino v domu. Namreč on je takoj ugotovil, da mu manjkajo štirje člani in poslal kamion, da jih poišče.

Kot se vedno slabe stvari hitro pozabijo, če je prijetno in lepo, kot je v našem počitniškem domu v Nerezinah, tako so tudi štirje izgubljenci in drugi popotniki kmalu pozabili na popotne nevšečnosti. Upravnik Šupek s svojim kadrom skrbi za izdatno in pestro hrano ter za prijetno razpoloženje med gosti. Tudi vreme nam je bilo zelo naklonjeno.

Po izdatnem zajtrku odhajamo na kopanje, saj je škoda vsake jutranje ure, da bi jo zamudili, ko sonce prijetno pripeka in voda še bolj prijetno hladi. Brez skrbi bi lahko imenoval ta delček morja »Sončni in biserni zaliv«, saj je tako bister kot najbistrejša voda naših planin. Sončna pa zato, ker sence res ni. Po kosilu preživljamo najhujšo vročino pod šotorom, ki ga je skonstruiral tovariš Šupek in zabave ni kraj. Razgibamo se šele po večerji, ko sonce zatone. Takrat pokažejo člani Cinkarne svoje sposobnosti in umetnosti, ter moč debate. (Škoda, da ni nikoli tako živo na seji delavskega sveta!)

Na kratko bom opisal samo en večer, ker če bi vse, ne bi imel kaj pripovedovati, ko pridem domov.

S kartami se igrajo otroci, s kartami se igrajo odrasli in srednji. Coprati (tako mi tu rečemo) pa ne zna vsakdo. Karte se mešajo in delijo. Tovariš Ivan Krajnc zna razne trike in nas s kartami zabava. Vse to tovarišici Julki ne gre v račun, kako mu uspe, da med mnogimi kartami najde ravno tisto, ki jo je poprej videla. Pa pravi tovarišica Julka: »Ja, seveda, karte mimogrede preštejete, pa je!« Toda kart je nad petdeset! Ha, ha, ha, se nasmeje tovariš Kranjc, in pravi: »Kaj mislite, da imam elektronske možgane! Če bi jih imel, ne bi v Cinkarni »furav«. In takih je vsak dan nekaj. Tako nam hitro minevajo dnevi v lepem družinskem vzdušju.

Kolektivu Cinkarne želim vse možnosti letnega oddiha v počitniškem domu v Nerezinah. Na skorajšnje svidenje, dragi Cinkarnarji in »Cinkarnar«!

M. Ž.

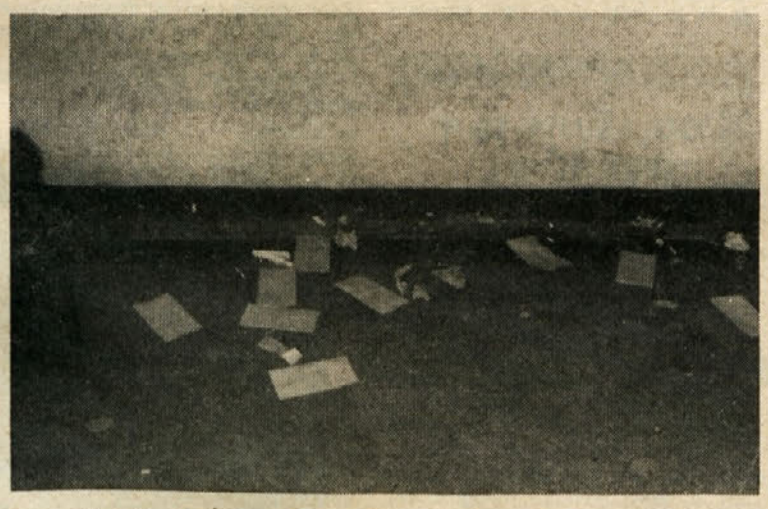

V prejšnji številki smo pisali, da naši delavci brezbrižno avržejo ovojnice, ki v njih dobijo denar. Če niste verjeli, vam zdaj dokazujemo s sliko. Drugič bomo pa slikali tiste, ki so tako malomarni, da mečejo odpadne ovojnice, kjerkoli se jim zahoče

Psiholog svetuje

Dalj časa že vem, da imamo v našem podjetju psihologa. Ko pa sem v zadnji številki Cinkarnarja zadovoljen videl članek »Psiholog svetuje« sem se tudi odločil povedati svoje težave. Prosim vas, če mi lahko pomagate in svetujete.

Delovni ljudje imamo razne težave. Moja je v tem, da se v prvih dveh dneh, ko nastopim nočno službo, še kar dobro počutim. Ko pa v drugem dnevu po dnevnem spanju vstanem sem nervozen in slabe volje tako, da mi je v privatnem življenju vsaka stvar in vsak človek napoti. To traja dokler ne nastopim ponovno dela. Naslednji dan pa se začnejo druge težave — izgubim apetit in v tej nervozi razmišljam, kaj bi mi ugajalo, vendar ničesar ne najdem. Tako shujšam v enem tednu najmanj za 2 kilograma in v naslednjih 14 dneh to komaj popravim. Poleg tega tudi podnevi potem ne opravim toliko, kot drugi in kot sem sam včasih.

Posvetoval sem se že z zdravnikom, ki mi je predpisal uspavalne praške in mi svetoval, da spijem zvečer pravo kavo. Teh nasvetov sem se držal in so mi včasih pomagali. Kasneje pa sem se zaradi drugih zdravstvenih razlogov moral odpovedati kavi in se tako obračam vam, da bi mi pomagali pri reševanju teh drobnih problemov.

Rad bi prišel k vam, da se ustno pogovoriva, vendar ne vem, kje imate pisarno. Poznam pa vas osebno in vem, da mi boste pomagali.

Če hočete, bom prišel enkrat osebno k vam.

M. I.

Načeli ste problem, ki nikakor ni droben in je vedno bolj zapazen v današnjem času, in sicer nočno delo. Zavedati se moramo in morate namreč, da nastopajo ob nočnem delu v človeku bistvene spremembe.

Organizem, ki je navajen, da je obremenjen preko dneva in se obnavlja preko noči, je ob nočnem delu postavljen v drugačne okoliščine. Vendar pa so navade človeškega telesa, ker so razvite preko daljšega časa, avtomatično podaljšane še naprej. Ob nočnem času je navadno znižan krvni pritisk, preskrba telesa s kisikom ipd. Zaradi telesnih avtomatizmov pa je telo pri nočnem delu bolj izpostavljeno kot pri dnevnem.

Pojav, da se v prvih dneh vašega nočnega dela počutite povsem v redu, je tako razumljiv, saj ima telo, ker je pred tem 14 dni obnavljalo posledice nočnega dela, še dovolj moči, da prenaša nočne napore. Kasneje pa zaradi slabega krvnega pritiska prihaja do prebavnih težav, možgani so slabše preskrbljeni s kisikom in nastopa glavobol ipd. Jasno je, da svojega načina dela ne boste mogli spremeniti, zato morate prilagodili življenske navade v tem obdobju naporom, ki jih terja telo. Niste omenili, na kakšnem delovnem mestu delate: fizičnem ali umskem, niti kako preživite tiste dni. Na splošno bi vam lahko svetoval to: spanje, ki poteka nujno takrat le podnevi in je zato manj efektno in časovno zadovoljujoče, prilagodite nočnemu delu. Spite vsaj 5 do 6 ur, ko pridete z dela in do 2 uri pred delom s tem, da vstanete vsaj 1 uro pred pričetkom dela, da se nekoliko »ogrejete«. Ne pozabite na redno prehrano, ki je v takem razdobju ponavadi še manjša kot običajno. Hrana naj bo čimbolj pestra. Toliko v splošno.

Dokazano pa je, da nekateri ljudje lažje prenašajo nočno delo kot drugi.

Verjetno bi razgovor nakazal konkretnejše rešitve, ki jih ob splošnih navedbah ni mogoče izvesti zaradi izjemnih prilik. Oglasite se! Pisarna je v poslopju kadrovskega odseka, II. nadstropje, soba številka 35.

KADROVSKE VESTI

V mesecu juniju so prišli 4 delavci, odšlo je 43 delavcev.

V POKOJ SO ODŠLI:

Jože Fajdica iz gradbenega oddelka (invalidska pokojnina), Franc Jazbec iz valjarne (starostna pokojnina), Jože Žgajner iz gradbenega oddelka (starostna pokojnina), Ivan Žagar iz mehanične delavnice (starostna pokojnina), Martin Šrot iz topilnice (invalidska pokojnina), Anton Omersel iz pomožnega oddelka (starostna pokojnina) in Peter Fedran iz investicijskega oddelka (starostna pokojnina).

POČITNIŠKE PRAKSE

V času od 15. junija do 15. julija so bili v našem podjetju na praksi študenti in dijaki: 1. Franc Doma, metalurški obrati; 2. Smiljana Dugum, finančni sektor; 3. Anica Dobovišek, obratna pisarna metalurgije; 4. Hilda Filipčič, kadrovski sektor; 5. Frida Grobin, raziskovalni laboratorij; 6. Amalija Kranjc, komercialn sektor; 7. Terezija Krašovec, finančni sektor; 8. Zofka Klemen, transport; 9. Jože Leskovšek, raziskovalni laboratorij; 10. Peter Leskovar, obrat organskih barvil; 11. Jurij Lakner, obrat soli; 12. Andrej Ocvirk, obrat pigmentov; 13. Bojan Simonič, glavni laboratorij; 14. Kristina Sorn, investicijski sektor; 15. Anica Špat, gradbeni oddelek; 16. Tomaž Zolgar, topilnica.

Iz pravilnika našega glasila

Delavski svet je potrdil pravilnik o organizaciji tiska in izdajanju glasila »Cinkarnar« in hkrati potrdil tudi petnajstčlanski izdajateljski svet. V tem svetu so tovariši Viktor Skale, ing. Jerislav Cukrov, Mihael Koštrun, Mirko Maček, Ivan Veranič, Ivan Poznič, ing. Marija Skok-Cuk, Maks Košič, Mitja Pipan, Marjana Mirnik, Janez Mirnik, Mira Korošec, Drago Pozvek, Enver Bajramovič in Štefan Veselko.

V ostalem določa pravilnik tabelo honorarjev za prispevke, ki jih honoriramo od 250 do 1500 dinarjev. Članke do 15 vrstic nagrajujemo z 250 dinarji, do 31 vrstic s 500 dinarji, potem raste tabela po vrsticah in doseže pri 150 vrsticah 1500 dinarjev. Članki, ki imajo več kakor 150 vrstic, za naše glasilo niso ustrezni in zato tudi honorar zanje ni nič večji.

Fotografije nagrajujejmo po 500 dinarjev, ilustracije, karikature, tehnične skice in križanke pa po 1000 dinarjev.

V časopisu lahko člani kolektiva objavljajo tudi male oglase. Cena za oglase je približno 10 dinarjev za besedo (pri mastnem tisku dvajset), če pa nekdo pusti šifro in naslov v uredništvu, pa mora k skupni ceni oglasa plačati še 20 dinarjev. Osmrtnice in zahvale pa bomo objavljali v časopisu brezplačno.

DOGODIVŠČINE NAŠEGA PEPETA

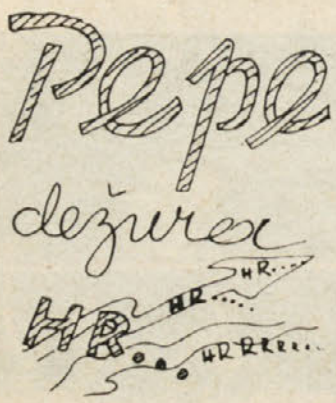

11.

Pepe si še ni dobro opomogel od rednega in bolniškega dopusta, ko ga je že prve dni ob povratku na delo zateklo dežurstvo. Pepe, ki je nosil precej dolg tram, si je ob misli na nočno dežurstvo predstavil mehanično posteljo in se udobno pretegnil. Toda v tem mu je tram zdrsnil z ramena in ga krepko opozoril, da še ni konec dnevnega dela in da ga dežurno spanje doleti šele ponoči. S težavo je ves dan pričakoval večerne ure, ko bo mogel v miru leči na udobno delovno mizo in pričakati jutranji svit.

12.

Četudi so bile deske precej trde, se Pepe nikakor ni mogel zbuditi iz čudovitega sna. Sanjalo se mu je, kako so v njegovi enoti sklenili, da bodo povišali osebne dohodke na račun čim večjega spanja med dežurstvom in čim večjega izostajanja med delovnim časom. Pepe je videl, kako rastejo številke njegovega osebnega dohodka in skorajda ni mogel verjeti, da je že doslej v toliki meri presegal norme nočnega spanja in izostajanja. Sklenil je, da ga prav nič več ne bo zdramilo iz sna, saj je videl pred seboj ogromne nove možnosti . . .

13.

Toda drugo jutro so se njegove sanje postavile na glavo. Komaj je bilo malo bolj svetlo, ga je klical mojster. Pepe se je skušal izogniti razgovoru, a nikakor mu ni uspelo. Moral je pred vrata in skoznje do mojstra. Še je stal pred vrati in razmišljal, kako bi mogel prepričati mojstra, da so njegove sanje zelo utemeljene, a mu le ni uspelo utrditi nekaterih določil zabušantskega principa povečanih osebnih dohodkov. Uvidel je, da bo moral kdaj kasneje povprašati strokovnjaka za tozadevne probleme, zdaj pa se bo moral zadovoljiti s kaznijo in grajo, ki mu jo bo naprtil mojster.

IZVOLITE, MILOSTIVA!

Modrikasti citroen je počasi obstal. Nekaj časa je bilo vse mirno, potem pa je precej nevoljno izstopil vozač. Stopil je okoli vozila in odprl vrata. Izstopila je priletna tovarišica, si z umerjenimi gibi popravila obleko in se lahno prestopila, da bi razgibala otrple ude. Medtem je vozač odprl še druga vrata in skoznje je prišla še druga tovarišica, ki je ravnala ob izstopanju skoraj natanko podobno kakor prva.

Vozač je obstal dostojno poleg vozila in čakal, kaj mu bosta tovarišici naročili. Po krajšem razgovoru, ki so ga spremljali ljubki komercialni nasmeški, se je ena izmed tovarišic obrnila k vozaču in mu dejala: »Počakajte!« Zatem sta tovarišici odšli in se spotoma nežno pozibavali v bokih.

Šofer je čakal. Pripeka je bila huda in ni več vedel, kam bi se del, da bi se malo izognil vročini, Željalo ga je, a ni si drznil niti koraka od vozila, da ne bi zamudil vrnitve tovarišic. Slednjič sta se tovarišici vrnili. Bili sta čemerni in vozač je naglo odpiral vrata. Stal sem še tako blizu, da sem slišal, kako je spoštljivo dejal: »Izvolite, milostiva!«

Samo kakšnih sto metrov dalje je potegnilo vozilo, obstalo in potem je šofer spet odpiral vrata. Tokrat je vozilo stalo v senci in vozač je ostal kar v njem. Približal sem se mu in ga pozdravil. Možak je pogoltnil okrajek črnega kruha in si obrisal pot z obraza. Pogledal me je začudeno, kakor pogledamo tujca, ki nas ogovori v kraju, kjer nismo pričakovali nobenega znanca.

»Kdo pa sta ti milostivi, tovariš?« sem ga povprašal.

»To sta dve visoko strokovni delavki v našem izvozu,« je pojasnil šofer, ko se je pred tem prepričal, če ni nikogar v bližini, ki bi mogel slišati njegov odgovor.

»In kje sta zdaj?« sem spraševal dalje.

»Pri kosilu vendar,« je zvenel precej samoumeven odgovor.

»Zakaj pa vi niste z njima pri kosilu?«

Vozač me je pogledal tako obupano, kakor da bi požrl s koščkom kruha najbolj ostro iglo. Kazalo je, da sem vprašal preveč. Hotel sem že dalje, ko sem iz napol odprtih ust ujel pripombo: »Saj to sta vendar milostivi, jaz sem pa navaden šofer!«

Popotni zapiski

Mihe Bicikla

Prisrčno Vas pozdravljam z dopusta in želim vse dobro, Vaš

Miha Bicikl

Kako so Butalci pekli kostanj

Življenje Butalcev je bilo zelo mirno. Doklej? Ja, dotlej, dokler se njihov veliki rojak ni vrnil iz širnega sveta. Mnogo tega jim je pripovedoval o številnih čudežih v svetu in med drugim je povedal tudi to, da pečejo kostanj drugod v svetu drugače kakor pri njih. Doslej so imeli v celih Butalah samo pet peči na oglje, ki so z njimi vsako jesen pekli kostanj v zadovoljstvo vseh. Vendar so ugotavljali, da ni nikoli dovolj pečenega kostanja. Zato so si že dolga leta razbijali glave, kako bi povečali količino pečenega kostanja, da bi tako zadostili potrebam vedno lačnih butalskih trebuhov.

Ko so torej slišali novico svojega velikega rojaka o novovrstni peki kostanja v svetu, so sklenili, da bodo poslali delegacijo, ki si naj natanko ogleda, kako gre ta peka v svetu in če je zares tako uspešna, bodo še sami zgradili enake peči, kakršne imajo drugod v svetu.

Minilo je leto dni in butalska delegacija se je vrnila iz tujine. Z njo so prišli tuji strokovnjaki. Najprej so merili tla, ravnali in nasipavali, potem so pripravili temelje in začeli nanje zidati druge dele velikega novega objekta. Zatem so pripeljali čudne zavite cevi, kotle, rešetke, drezala in bezala, pa kdo bi vedel, kaj še vse. Butalci so leto in dan z odprtimi očmi ogledovali rast gradnje in se nikakor niso naveličali. Z zadovoljstvom so si včasih pomeli roke: »Hej, to bomo imeli kostanja!«

Pa ga prvo jesen niso imeli, ker še ni bilo vse zgrajeno, pa ga drugo leto tudi niso nič spekli, ker še vedno v novih pečeh niso zakurili. Potem tretje leto pa se je svečano nabralo občinstvo Butal, da bi iz prvih dveh peči sprejelo prvo peko kostanja. Butalci so gledali, kako se je začelo dimiti iz raznih zavitih cevi, zaduhali so neke čudne dišave in se zato previdno umaknili od zgradbe, ker je v njej nekam zamolklo grmelo. Kmalu je bila vsa zgradba zavita v debele oblake krvavorumenega dima in iz nje so s solznimi očmi pridrveli domači in tuji strokovnjaki za peko kostanja.

Butalci so se začudeni spogledovali. Strokovnjaki pa so pojasnjevali, da pečem butalski zrak ne prija. V novih pečeh namreč mešajo kostanj z zrakom, ne pa z lesenimi kuhačami, kakor so to delali Butalci poprej v starih pečeh. Toda ta butalski zrak pečem nikakor ni po godu.

Strokovnjaki so se torej lotili dela znova in zdaj iščejo primeren zrak, ki bi ustrezal pečem, da bi potem pekli kostanj.

Kaj pravite, so že našli takšen pravi zrak?

OSA

Metalurška križanka

Vodoravno: 1. kovinarji; 8. draga kovina; 10. naša tovarna ur; 11. kemični simbol za kovino, ki spremlja naš cink; 12. kratica za obrat v Mozirju; 14. dijaški internat učiteljišča; 15. pik z nožem; 16. glas piščanca; 17. izraz obžalovanja; 19. šala, dovtip; 20. neznanec; 21 ta (hrvatsko); 23. kemični simbol za litij; 24. tuje moško ime; 26. splošen naziv tovarne črne metalurgije.

Navpično: 1. bolehnež, slabič; 2. tovarna »Zmaj«; 3. oziralni zaimek; 4. svojina, imetje; 5. šupa; 6. grška črka; 7. pojav v elektrotehniki; 11. neuniformiran; 13. zajedavec v volni; 14. velikan; 18. nasprotno izvozu; 21. pesmi hvalnice; 22. srbski medmet, tujka za kakor, kakršen; 24. kemični simbol za aluminij; 25. začetnici države na pogajanjih v Evianu.

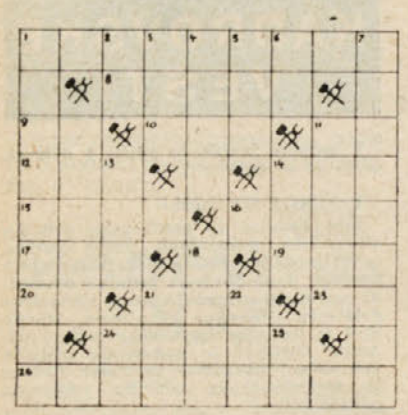

REŠITEV KRIŽANKE »CC« I

Vodoravno: 1. opazka, 6. sneg, 7. Ema, 9. kotlarna, 10. NM, 11. ost, 13. te, 14. napravim, 19. alkalije, 20. tiran.

Navpično: 1. ono, 2. pet, 3. aglomerat, 4. ker, 5. amnestija, 6. skomina, 8.aa, 12. temen, 15. alt, 16. PK, 17. ali, 18. vir.

Dopisujte v Vaš list!

Ustanovljeno je ZRGMIT Cinkarne

Pred dnevi so se sestali naši inženirji in tehniki na ustanovnem občnem zboru Združenja rudarskih geoloških in metalurških inženirjev in tehnikov. Tako je zdaj v Cinkarni ustanovljeno enovito združenje strokovnjakov, ki so bili poprej vsak po svoji stroki ločeno vključeni v razna občinska združenja. Sicer bodo naši inženirji in tehniki ostali še naprej pri posameznih strokovnih aktivih, vendar pa smemo trditi, da je za Cinkarno posebej pomembno, ker so se naši strokovnjaki združili zdaj v enotno močno združenje, ki šteje nad 50 članov, in bodo mogli v svojem združenju reševati številna skupna vprašanja, medtem ko bodo mogli svoje posebne strokovne zadeve še vedno reševati v posebnih strokovnih kolektivih. Verjetno bo ta združenost cinkarniških strokovnjakov v mnogem podjetju koristila, saj bodo mogli reševati številna vprašanja, a načrt njihove dejavnosti bomo objavili v eni izmed prihodnjih št vilk.

OGLAŠUJTE SE V UREDNIŠTVU!

Časopis, pa četudi samo naš domači Cinkarnar, je vsekakor sredstvo, ki more sprožiti marsikatero vprašanje. Četudi smo na različne načine skušali pridobiti čim več prispevkov iz raznih kotičkov našega kolektiva, nam to ni najbolje uspelo. Nekateri so se resda že oglasili, a vemo, da je tudi še dosti članov v kolektivu, ki bi radi kdaj povedali drugim kaj svojega. Morda so med vami tudi takšni, ki jih teži kakšna osebna težava, pa doslej niso nikjer naleteli na razumevajoča ušesa. Res, ni vsakomur enako lahko, da bi napisal tisto, kar želi ali kar ga teži. Zato vam uredništvo nudi pomoč. Vsakdo, ki misli, da bi bilo kakšno stvar dobro povedati drugim, ali kdor bi rad kakšno osebno vprašanje razčistil v našem časopisu, se naj oglasi, če sicer ne utegne, vsak četrtek od 16. do 18. ure v uredništvu, Kadrovski sektor, II. nadstropje, soba 37. Lahko pa tudi telefonira na telefonsko številko 215 ali 216.

Urednik

NAGRADNA KRIŽANKA

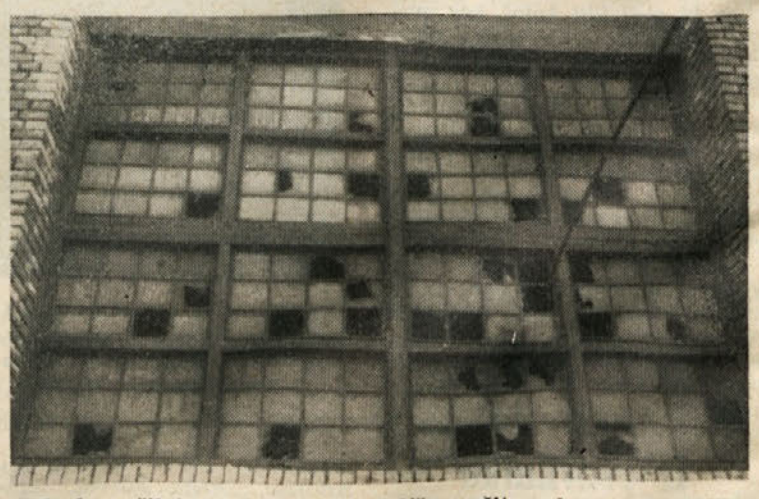

Kdo bo rešil to križanko? Najboljšo rešitev bomo nagradili s 1000 dinarji . . .

Izpolnite, izrežite in vrzite v nabiralnik »Cinkarnarjeva pošta«!

Ste zadovoljni z našo številko? Da — ne. _____

Kaj vam je najbolj ugajalo? _____

O čem bi radi brali prihodnjič? _____